

Α. Κ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

Ἐπιμέλεια

ΣΠΥΡΟΣ Α. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
Ι.Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑ 1996

© 1972, ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΡΜΗΣ ΕΠΕ
© 1993, ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Δίκι' ὄχετεν ἄματις, κι ἔ γλέπετεν τὴ λίστα;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί τὰ πῆ λίστα;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — (Τῷ δίδει τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν.) 'Ορίστε, ἔδω ναι γραμμένα τὰ φαγιά π' οὔχουμεν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Αὐτὰ εἶναι γραμμένα φιράγκικα, ἐγὼ ντὲν μπορῶ νὰ διαβάσω.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ρωμαῖκα ναι γραμμένα, μόν' ἐσεῖς ἔν τὰ βγάνετε· θέτενε νὰ σᾶς τὰ διαβάσω;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ναί, τζάνουμ, διάβαστο ν' ἀκούσω.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — (Ἀναγινώσκει.) Σοῦπα ἀπὸ κολοκύθια.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βαῖ, βαῖ, βαῖ! χιτζ ποτές κολοκύθια τζορμπᾶ γένεται;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Βραστό βουδινό.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — 'Εγὼ ἄρρωστο ντὲν εἶμαι, ντὲ τέλω.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — 'Εντράδα, κιοφτέδες, γιουβαρλάκια, ντολμάδες, γιαχνί, μακαρόνια, ἀτζέμ πιλάφι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — 'Α, ἰστέ, τοῦτα εἶναι καλὸ φαῖ. Κατάλαβα ἄρτικ, κατάλαβα, φτάνει σε πγιά, ὅ,τι ὑρέψει κανένας, τότε φέρνεις;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλας νὰ γυρέψη, φέρνω το.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — 'Αφεριμ, ἄφεριμ! κι ἐγὼ ἔτοῦτο τέλω, τζάνουμ, ὄνομά σου πῶς τὸ λένε;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Μπαστιᾶς, δοῦλος σας.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Νὰ ζήσης τζάνουμ, μισὲ Μπαστιᾶ· παστουρμᾶ καῖσερλίδικο ἔχεις;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — 'Εχω, νὰ σᾶς χαρῶ, κι ἀφ' τὸ φίνο...

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — 'Εμένα φκιάσαμε παστουρμᾶ μὲ τ' αὐγά, κρομμύδι μπόλικο, βούτουρο μπόλικο, πιπέρι μπερί, ἐσὺ ξέρεις πγιά καρδιά μου ἐκεῖνο ὕρεψε ζέρεμ.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — 'Εννοια σας, νὰ σᾶς χαρῶ, και σᾶς τὸ φτιάνω κατὰ πῶς τὸ θέτενε, και καλύτερα... καθήστεν τώρη.

Σκηνὴ Β'

Πελοποννήσιος και ὁ 'Ανατολίτης

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — (Εἰσέρχεται και χαιρετᾷ τὸν 'Ανατολίτην.) 'Ωραν καλὴ τῆς ἀφεντιᾶς σας.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Καλῶς το, καλῶς το, κάτζε.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — 'Εχετε τὴν ἑφημερίς;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Φημερίδα τέλεις;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ναῖσκει, τὴν ἑφημερίς τῆς 'Ελλάς.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Κύτταξ' ἐκεῖ πέρα, τραπέζι ἀπάνου, κάτι χαρτιά εἶναι, σακὶν νὰ μὴν εἶναι φημερίδα;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Μάλιστα. (Λαμβάνων ἀπὸ μίαν τράπεζαν τὴν ἑφημερίδα, ἀναγινώσκει καθ' ἑαυτόν.)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — 'Εἶ, ὅστερα; ἐσὺ μονάχο σου ντιαβάζεις, μονάχο σου ἀκοῦς· ντὲ λὲς κι ἐμένα κανένα χαβαντήσι γράφει φημερίδα;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τέλος πάντων, οἱ βασιλιάδες ἀποφασίσανε νὰ λευτερώσουνε τὴν 'Ελλάς· πάει, τὸν ξωρκίσανε πγιά τὸ μαγκούφη τὸ Μπραήμη.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — 'Ετζι γράφει φημερίδα; γιὰ νὰ δγιῶ... (Παρατηρεῖ τὴν ἑφημερίδα χωρὶς νὰ τὴν ἀναγνώση.) 'Εἶ, ἀρτικ ἰψέματα σώτηκε πγιά, λευτερία ἦρτε...

Σκηνὴ Γ'

Χίος, Κρῆς, 'Αλβανός, Λογιώτατος, Κύπριος

(Εἰσέρχονται ὄλοι ὁμοῦ)

ΧΙΟΣ — Καλὲ σεῖς, μάθετεν τὰ μαντάτα; ἦκαψαν τὴν ἀρμάδα τοῦ Μπραήμη στὸ Νιόκαστρο...

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ποιδς ἔκαψε; ἀλήθεια;

ΧΙΟΣ — Κι ἔ γλέπετεν τὰ τζαγκιά μου π' οὐν' ὄλο λάσπες π' οὔτρεχα νὰ μάθω; ἔ σᾶς χορατεύγω, νὰ χαρῶ τὴν τζάτζα μου.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ναῖσκει, τὰ σωστά λέγει· ἔτζι εἶναι· νὰ, τὸ γράφει και στὴν ἑφημερίς.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Λαμβάνων την ἔφημερίδα εἰς χεῖρας.) Νέαι τινὲς ἀγγελίαι γεγράφαι;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Νέαι καὶ νέαι. Πάγει ὁ Μπραήμης πίσω τὸν ἥλιο.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Πῶς δέ; ἠλευθέρωται Ἑλλάς;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἴστέ, Μόσκοβο, Φραντζέζο, Ἑγγλέζο, ἔκαψε καράβια Ἱμπραήμ πασσᾶ, βέσσελαμ. Ντὲ ντιαβάζεις φημερίδα; ἐσὺ εἶσαι Λογιώτατο.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οἱ στόλοι τῶν δυνάμεων;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί λές, ἄδαμ; Κύριε τῶν δυνάμεω; Σαρακοστή ἀκόμα ντὲν ἦρτε.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πρά, τί χαμπέρι, ὀρέ;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Καινούργια χαβαντήσια.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πλιάτζκα, ὀρέ;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Πιάτζκα μάτζκα ντὲν εἶναι. Μόσκοβο, ἄδαμ, Φραντζέζο, Ἑγγλέζο, ἔκαψε καράβια Ἱμπραήμ πασσᾶ ἄκουσες τώρα;

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πρά, ποῦ, ὀρέ, νὰ τὸ κάψης τὸ καράβιες; στὸ Κότρο;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί τὰ πῆ Κότρο;

ΧΙΟΣ — Στὴν Κόρθο ἄματις θε νὰ πῆ ὄσκαί, στὸ Νιόκαστρο.

ΚΡΗΣ — Ἐμαθά το δὰ κι ἐγὼ ποῦρι, δεδίμ.

ΧΙΟΣ — Ἐμάθετέν το κι ἐσεῖς; (Πρὸς τοὺς ἄλλους.) Γλέπετεν; Ἐσᾶς ἤλεγα γώ, κι ἔμου πιστεύατεν; τῶρη πλιά πρέπει νὰ ξεφαντώσουμε.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τώρα ναί, χρειάζεται νὰ κάμουμε ἓνα καλὸ γλέντι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί... τζουμποῦσι; αἶδε ντὲ... ἄμμα νὰ κάτζουμε οὐλοὶ σ' ἓνα σουφρά.

ΧΙΟΣ — Ναῖσκε, ὄλοι νὰ κάμουμεν μιὰν παρέγια μὲ τὸ ρεφενέ μας.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ εὐθυμητέον τήμερον, καὶ πανηγυριστέον τὴν τῆς Ἑλλάδος παλιγγενεσίαν... κἀγὼ μεθ' ὑμῶν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Κάτεσαι κι ἐσὺ μαζί μας σουφρά, Λογιώτατε;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τζάνουμ, Λογιώτατε, μπαμπᾶ σου γλώσσα γιατί ντὲ μιλᾶς;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Τὴν τῶν προγόνων διαλέγεσθαι χρῆ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγὼ χρῆ μὴ, γόνω μόνω ντὲ ξέρω γιατί ντὲ μιλᾶς ρωμαῖκα, ἔριφ;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ταύτην γὰρ καὶ μεμάθηκα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ὅρσε κι ἄλλο! Ἐγὼ λέω, γιατί ντὲ μιλᾶς ρωμαῖκα, ἐκεῖνο μὲ λέει, μεμανάτηκα πανάτηκα ἂν μπορῆς κατάλαβε πιά.

ΧΙΟΣ — Καλέ, ἴντα θὰ κάμουμεν τῶρη; ἔν καθούμestεν πλιά;

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πῶ, νὰ τὸ κάνης ἀδαλέτι μαζί, ὀρέ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ναί, οὐλοὶ σ' ἓνα σουφρά νὰ κάτζουμε, τζάνουμ.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Χά, χά, καλὸ εἶναι ἔτζι, ὀρέ.

ΚΥΠΡΙΟΣ — Σὰ θὰ κάτζουσιν ὄλοι τοῦτοι νὰ φᾶσιν, τρώω κι ἐγώ.

ΧΙΟΣ — Νὰ διαβάσουμεν τῶρη τὴ λίστα, νὰ δγιοῦμεν ἴντα φαγιά μᾶς ἔχει. Λογιώτατε, διαβάστεν τη ἐσεῖς τὴ λίστα. (Τῷ δίδει τὸν κατάλογον.)

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἀναγινώσκει.) Σοῦπαν ἀπὸ κολοκύνθια, βραστὸν βοῦδιον, ἐντράδα, κιαφτέδας, δολμάδας. (Ἀφίνει τὸν κατάλογον.) Ταῦτα τουρκιστὶ ἐγεγράφατο, ἄπερ δὴ καὶ ἰλιγγιῶ με ἀναγινώσκοντα. (Πρὸς τὸν Κύπριον.) Ἀνάγνωθι οὖν σὺ, Κύπριε.

ΚΥΠΡΙΟΣ — (Ἀναγινώσκει.) Πουρέκκιν, κελάππιν, καταῖφφιν, ψομίν, κρασσίν, τυρίν, ψάριν ψηττό, ψάριν βραστό, φροῦττα, καὶ ποκλαβάτιν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄδαμ! μπακλαβᾶ πὲς το, μπρέ! (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Ἄμὲ ντικὸ μου παστουρμά;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ὅτοιμος εἶναι, νὰ σᾶς χαρῶ.

ΑΛΒΑΝΟΣ — (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Πρά, ὀρέ Λοκάντα... πῶ, ἐσὺ, ὀρέ Λοκάντα, πρετζέσι, ὀρέ, δὲν ἔχει;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἴντ' ἂν' αὐτὸ τὸ πρετζέσι;

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πρά, νὰ τὸ παίρνης ἐσὺ, ὀρέ, συκῶτι, νὰ τὸ βάνης στὸ κιομλέκι, νὰ τὸ ρίχνης καὶ πολὺ πολὺ σκορδάρι, πρά, νὰ τὸ τρίβης μεσα καὶ ψύχα ψύχα κουραμᾶνα, νὰ τὸ κάνης ἀδαλέτι.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Θέτεν το ἄματις νὰ σᾶς τὸ φτιάξω;

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πρά, νά τὸ ζήσης, ὀρέ. Χά, χά, νά τὸ φκιάνης, πῶ, κι ἐγὼ νά τὸ πλερώνης οὐλο βενετικές.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ὅχονοὺς σᾶς τὸ φτιάνω. (Καθ' ἑαυτόν.) Οὕργιος εἶν' καὶ τοῦτος, στήν πίστι μου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἄξον δὴ κάμοι πλακοῦντα, τὸν καὶ μάκαρες ποθέουσιν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Μισέ Μπαστιᾶ, μισέ Μπαστιᾶ, ἔλα, ἔλα, Λογιώτατο μακαρόνια τέλει.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐχί, ἀλλὰ πλακοῦντα καὶ δὴ εἶρηκα, τὸν καὶ μάκαρες...

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἴστέ, μακαρόνια γιά· ἐσὺ καμήλα εἶσαι νά φᾶς χαμοῦρι, ἄδαμ; ντὲν τρώς ντιολμᾶ σὰν τὸ γρότο μου, κιοφτέ σὰν τὸ παποῦτζι μου, μόνε μακαρόνια ὕρες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ ἔγνωκας.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγνωκας μέγνωκας ντὲν ἔχει ἀρτίκ· ἐσὺ καλὸ φαί ποῖο εἶναι δὲν ἰξέρεις. (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Μισέ... (Καθ' ἑαυτόν.) Ἄλλάχ τζιζᾶ βερσίν, οὐλο ἰξεχνῶ ὄνομά του. Ἄ! Μπαστιᾶ, ἠῦρα, μισέ Μπαστιᾶ, τζιμποῦκι ντὲν ἔχεις ἐντῶ πέρα;

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἐχω, νά σᾶς χαρῶ... ὀρίστε. (Τῷ δίδει.)

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἄγε δὴ μοι καὶ τριχίας τεταριχευμένους σὺν ὄξυγράφ τε καὶ ἐλαίφ.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἴντ' ἄπετεν;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τριχιές γυρεύει νά τὸν δέσουνε· μοιάζει μουρλάθηκε ὁ κουρούνης.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Καλ' ἀλήθεια, κουζουλαθήκετεν καὶ θέτενε νά σᾶς δέσουμεν; κι ὡς πόσες ὀργυιές τίς θέτε ν' ἄναι;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οἴμενον, ἀλλὰ τριχίας καὶ δὴ ἔφην, τοὺς καὶ σαρδέλας βαρβαριστι καλουμένους.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Κι ἔ λέτενε νά σᾶς φέρω σαρδέλες, μόνε λέτεν τριχιές; (Καθ' ἑαυτόν.) Κι ἔν εἶν' κουζουλός τῶρη; Νά χαρῶ τὴν τζᾶτσα μου, γιά δέσιμο σᾶς ἔχω, κι ἔννοια σας.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ ἄγαγέ μοι καὶ σωλῆνα.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἐν ἠφέρανε σήμερις σουλῆνες, χάβαρα ἔχουνε· θέτεν τα;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐχί, ἀλλὰ καπνοσύριγγα...

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Συρίγγα ὕρεύει Λογιώτατο, σφίξι ἔχει.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ, ἀλλὰ τὸ νικοτιανάγωγον εἶρηκα, ἀμφὶ τῆ χροάνη, καὶ τῆ νικοτιανοπήρα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Σακὶν τζιμποῦκι τέλεις κι ἐσὺ; ζέρεμ τζιμποῦκι μου πολὺ κυττάζεις.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ μάλα γε, καπνιστέον καὶ γάρ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄ! μπουνταλᾶ, αἶ! καὶ δὲ λὲς τζιμποῦκι, μόνε ἀνακάτωσες οὐλα τὰ πράματα, σουλῆνες μουλῆνες, συρίγγες μυρίγγες; πολὺ σασκίνη ἄνθρωπο εἶσαι, νά με συμπατήσης.

ΚΥΠΡΙΟΣ — (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Φέρε κι ἐμένα ἀπ' ἐκεῖνο τό, πῶς τὸ λέσιν...

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἴντα λέσιν θέτενε κι ἐσεῖς πάλι;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Τὸ χαλλοῦμιν.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἴντ' ἄν τοῦτο τὸ χαλλοῦμιν πάλι; πρώτη βολὰ τ' ἀκούγω, νά χαρῶ τὸν πάη μου.

ΚΥΠΡΙΟΣ — Τὸ χαλλοῦμιν εἶν' τυρίν, ποῦ τρώσιν το. (Καθ' ἑαυτόν.) Πίσσαν ν' ἄχης, ἔνα κουφίνιν εἶχασιν στὸ παζάριν, καὶ πουλλάγασιν το.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ἐν τὸ ξέρω, κι ἔν ἔχω, κι ἔν τ' ἄκουσα ποτές μου. (Καθ' ἑαυτόν.) Καλὲ τοῦτοι τοῦ διαβόντρου οἱ γυιοὶ νά μοῦ τὸν πιπλίσουνε· θένε τὸ νοῦ μου.

(Ἀναχωρεῖ.)

Σκηνὴ Δ'

Χίος καὶ οἱ λοιποὶ

ΧΙΟΣ — Κι ἔν τρώμεν πλιά;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Νά τρώμε· ἄμμα δικό μας παστουρμά ντὲν ἤρτε... νά, νά... μύρισε, μύρισε... ἀλλὰ ἀλέμ ἔφκιασε.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Ὅτοιμα, νά σᾶς χαρῶ, ὄλα.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πρετζέσι, ὀρέ Λοκάντα.

Ὅντας σὲ πρωταγάπησα ἦτανε ραμαζάνι,
κι ἐκόλλησ' ἡ ἀγάπη μου σὰ μέλι στὸ σαχάνι.
Ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι, ποῦρι.
Ἔχεις κούτελο καὶ μούρη.

(Πρὸς τοὺς ἄλλους.) Ν' ἄχα δά, δεδίμ, καὶ τὴ λύρα μου ὁμάδι, διαλέ
τὸν ἕνα σας π' οὐθελε ν' αὔγη μπροστάς μου.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πῶ, νὰ τὸ λές, ὀρέ, κι ἐγὼ ψύχα τραγοῦδιες... (Τρα-
γωδεῖ.)

Τρία πουλάκιες κάθονται στὸ Διάκο στὸ ταμπούργια
τ' ὄνα τηράει τὴ Ροῦμελη... γιοῦ... καὶ τ' ἄλλο τὸ Δερβένιες,
τὸ τρί, μωρέ, τὸ τρί, τὸ τρίτο τὸ καλύτερες οὐ... μοιρηγιολογαί
καὶ λέει

ποῦ εἶσαι... γιοῦ... Γιόνα, μωρὲ Γιόνα...

(Πρὸς τοὺς ἄλλους.) Πῶ, νᾶχες, ὀρέ, ψύχα καὶ τὸ γιογκάρι νὰ τὸ
βάργιες, πῶ, νὰ τὸ λένε τὰ τὰ τὰ κρικόνια, νὰ τὸ γλέπης, ὀρέ, χαβᾶ.

ΚΥΠΡΙΟΣ — Σὰν τ' ἅπασιν ὄλοι, ἄς πῶ κι ἐώ. (Τραγωδεῖ.)

Γιομίζζω τὸ γαλλοβνιν μου καπνὸν ποῦ τὸ πουντζίν μου,
πυρκοολλῶ, κι ἄμάν ἄμάν, πυρκοολλῶ κι ἀφτένω τὸ
λάμπρὸν ποῦ τὸ βλαντζίν μου...

Ἄχ μαργιῶλλισσα!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Φωνάζει.) Ντί ι ι ι, χάϊδε, χάϊδε. (Καθ' ἑαυτὸν.)
Χιῶτη εἶπα μέτωση, ἄμμα κι ἐγὼ παρακάτου ντὲν παγαίνω... μέτωση,
ἂ τζάνουμ... μέτωση, ἄρτικ πολλὰ λόγια ντὲ τέλει.

Σκηὴ Ζ'

Ἄνατολίτης καὶ ὁ Λογιώτατος, ἔπειτα οἱ λοιποὶ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον σκεπτόμενον.) Ὅλάν
Λογιωτοτάτατέ... σιοῦ... ἐσένα λέω, μπὲ σασκίν σοφτά, Λογιατοτο-
τοτάτατέ... ντὲν ἀκούς; τί συλλογιέσαι ὄλαν σὰν Ἄρμηνη πετέρα του
πέτανε; ντὲν τραβουδίζεις κι ἐσύ;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ ἔμαθον ἄδειν, εἰ μὴ ὕμνος.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐσὺ πές, καὶ πές ὕμνος. (Πρὸς τοὺς ἄλλους.)
Τζάνουμ, σωπάτε τώρα. Λογιώτατο ὕμνος τὰ πῆ, ν' ἀκούσουμε. (Πρὸς
τὸν Λογιώτατον.) Ντέ, νὰ ντιοῦμε... ἀρχίνισε ντέ!

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἄδει μεγαλοφῶνως.)

ZEY!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Μὲ τρόμαξες, ἄδαμ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἐξακολουθεῖ.)

Zeῦ, μακάρων καὶ ἀνθρώπων σὺ μόνε γονεῦ,
ὕψιστε σταθμεῦ, καὶ διανομεῦ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Καθ' ἑαυτὸν ἐμπαίζων τὸν Λογιώτατον.) Εὐ
μακαρόνια εὔ, Zeῦ μακαρόνια Zeῦ. Τζάνουμ, ἐρίφη καρνιὰ μακα-
ρόνια τέλει... ντὲ βαζγκεστιζει.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἐξακολουθεῖ.)

Ἐπίτριπον, ἐπίτριπον τοὺς σὲ κακαγοροῦντας...

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Τ' ὄσωσες; τοῦτο εἶναι
ὕμνος, γιόξαμ ἔχει κι ἄλλο ἀκόμα; ἄϊ, κάχπ' ὄγλου, ἄϊ, κι ἐγὼ τάρρεψα
ὕμνος, κάτι μέαλο πρᾶμα εἶναι εἶπα... τοῦτο ἕνα Zeῦ μέαλο κόπη-
σε, τρόμαξα· ὕστερα ἄρτικ εὔ, Zeῦ, μακαρόνια εἶπες, στὰ ὕστερνά
τρίψε καὶ κακὰ εἶπες... ἄφεριμ... ταμάμ ὕμνος!... καὶ τοῦ χρόνου.
(Παίρνει ἐν κομμάτι μπουρέκι.) Ἐλα τώρα, Λογιώτατε, ἄνοιξε
ιστόμα σου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐ χωρεῖ τῷ στόματί μου.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ντέ, κιοπόγλου, χωρεῖ ντὲ χωρεῖ, ἐγὼ τὰ χῶσω...
Ἄ, ἄνοιξε ἰστόμα σου λέω.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἰδοῦ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἰντοῦ μιντοῦ ντὲν ἔχει... κατάπτε το, οὔλο μιά
βοῦκα, ντέ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐχ ἐκῶν μὲν, καταπίω δέ, καὶ δὴ τί ποιητέον;
ἀνεκτέον τῶν πάντων.

ΧΙΟΣ — Καλὲ σεῖς, Λογιώτατε, ποῦ ξέρετεν τὰ λιανικά,

Σέντε, μέντε, κουντουσέντε,
καὶ τῶν ἄλλωνῶν μισέντε

Ξέρετεν ἴντα θά πῆ;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐ.

ΧΙΟΣ — Οὐ σας! κι ὁ μισέ Περῆς ἀντάμα. (Πρὸς τοὺς ἄλλους.)

Κι ἔ χορεύουμεν, ἄματις;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Νά χορέψουμε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄϊδε ντέ, σηκωτήτε...

ΟΛΟΙ — Νά χορέψουμε. (Χορεύουν.)

ΧΙΟΣ — (Φωνάζων.) Βάρτεν κρασί στὰ ποτήγια νά πγιούμενε.
(Παίρνει ἓν ποτήριον. Πρὸς τοὺς ἄλλους.) Πάρτεν κι ἐσεῖς ἀπ' ὄνα.

Ἐ βίβα, στὴν ὑγιά μας! καλὴ γιά! στὴν ὑγιά τῆς λευτεριάς!

ΟΛΟΙ — (Παίρνουν ἀπὸ ἓν ποτήριον.) Ἐ βίβα!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Σία λευτερία.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Εἰς ὑγείαν της, ἔ βίβα της, χαιράμενοι.

ΟΛΟΙ — (Κτυπῶντες τὰ ποτήρια.) Ἐ βίβα!

ΑΛΒΑΝΟΣ — Γιὰ τὸ λευτεριά, ὀρέ... ζτροῦ, ὀρέ ζτροῦ. (Κτυπᾷ και αὐτός.)

ΟΛΟΙ — Ἐ βίβα!

(Πίνουν.)

Σκηνὴ Η'

Ὁ Ἀνατολίτης, ὁ Λογιώτατος καὶ ὁ Ξενοδόχος
(οἱ δ' ἄλλοι σιωποῦν καθήμενοι)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἐσὺ γιατί ντέν ἐχόρεψες καλά;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ ἔμαθον ὀρχεῖσθαι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Μάτε τώρα... Νά, σήκω ἓνα σου ποδάρι, χτύπα ἄλλο σου ποδάρι, γένηκε χορός, πάει λέοντας.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐα με. (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Ἄξον μοι νηφοκοκκόζωμον.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ντέν τρέπεσαι, ἐσὺ κοντζά μου Λογιώτατος, νύφη τέλεις; ποῦ ν' αἰρούμε τώρα νύφη γιά; (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Ἐλα, ἔλα, μισέ Μπαστιᾶ, Λογιώτατο νύφη ὑρέυει.

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Καλὲ σεῖς, ἔν ντρεπούστενε νά λέντεν πῶς θέτενε νύφη; καὶ ποῦ νά σᾶς τὴν εὑροῦμεν τάρη;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐχί· ἀλλὰ νηφοκοκκόζωμον εἶρηκα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐἰ, ἰστέ, νύφη κοκόνα γιά; ἓνα ζουμί ἔχει παραπάνου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ ἔγνωκας, ἀγράμματε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγὼ γράμματα ντέν ξέρω, ἀμμά νύφη κοκόνα ὑρέυεις, καλὴ ντουλειά ντέν εἶναι· ἐτοῦτο καταλαβαίνω τί τὰ πῆ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ὡ ἀναλφάβητε ἄνερ! καὶ δὴ ζωμόν, ἔφην, τοῦ κόκκου, ὄν ἡμεῖς οἱ βάρβαροι καφέν καλεῖτε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Καφὲ τέλεις;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγωγες νά γένης· καὶ ντέ λές ἔτζι, μόνε λές νύφη καὶ κοκόνα; πολὺ σασκίνη ἄνθρωπο εἶσαι· ἀτζαϊπικο μπουνταλᾶ εἶσαι, νά μὴ σέ κακόφανῆ... ἐγὼ ἔτζι σασκίνοι ἄνθρωπο ντέν εἶδα ἀκόμη... καρδιά του τέλει καφέ, καὶ νά ὑρέυη κοκόνα νύφη... ἀκόμα νά δγιοῦμε τί τὰ ὑρένης λοῆς κοπῆς ἀνάποντα πράματα.

Σκηνὴ Θ'

Ὁ Ἀνατολίτης καθ' ἑαυτὸν, παρατηρῶν τοὺς ἄλλους

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐ!... Χιώτη μέτυσε, κοιμάται· Μωραῖτη λογαριάζει· Κυπριώτη συλλογιέται· Κηρικὸ τζιμποῦκι πίνει· Λογιώτατο γράφει· ἄμμα Ἀρβανίτη δουλειά καλὰ ντέν παγαίνει... νά, νά... γούρλωσε μάτια του, τρίζει δόντια του, τρίβει μουστάκι του... ἄλλα ἀλέμ καυγκά τὰ κοπαρδίση, γιατί κουρουλδίστικε... πολὺ φοβοῦμαι... Ἀρβανίτη καυγκατζί ἄνθρωπο εἶναι... τὸ κάμει ἄ!

ΚΡΗΣ — Στη χέρα, δεδίμ, ώ, φέρτε με δά τόν ξαγορευτή νά με ξαγορέψη, νά ξεμυστέψω.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καί πώς σέ βάρεσε, μουρέ; ἄ κάζο πενσάτο;

ΚΡΗΣ — Δέν κατέχω φράγκικα.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Μουρέ, ἄ κάζο πενσάτο;

ΚΡΗΣ — Εἶπα σοῦ το, δέν κατέχω ντά μου λές, θιός...

Σκηνή Β'

Ὁ Ἀστυνόμος καθ' ἑαυτὸν

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Λ' ἀφάρ ζε σέριο, καί δέν μπορῶ νά τζι ἐξαμινάρω ἐξαταμέντε, μὰ τάντο μπάστα... τζι ἔβανα οὐλους ἄ πάρτε, καί θά κάμω τζι ἐξάμινες σεριαμέντε, ὡς που ν' αὐρῶ τήν γκάουζα, καί νά μάθω καλά ἄν εἶναι κάζο πενσάτο, ἐποί νά τζι ἀκουζάρω στή Διοίκησι, καί νά κάμω τὰ ἄττα μου κόμε σι ντέβε, κατὰ πῶς μου μεριτάρει στό ὀφτίτζιό μου... καί δέν μπορῶ νά κάμ' ἄλλιως, γιατί θά δισπρετζάρω τὸ ὄνορε μου.

(Προβαίνει ἐμπρός.)

Σκηνή Γ'

Ὁ Ἀστυνόμος, ὁ Ἀνατολίτης καὶ οἱ Στρατιῶται

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Π' οὔναι, μουρέ, ἐκειὸς ὁ Λιάπης;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Λάπη ποιὸ εἶναι; σακὶν Λάπη Ἀρβανίτη εἶναι; ἐκεῖνο ὕρεύεις; Πάει... χοῦ... π' οὔντο τώρα Ἀρβανίτη; Ἄν τὸ πιάσης...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Ἀνατολίτην.) Ἐλα δῶ ἐσύ, γιαμά.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἰστέ, ἦρτα... τί τέλεις ἐμένα;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Πινομή σου;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί τὰ πῆ πινομή σου;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Γ' ὄνομά σου, μουρέ;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄ!... ὄνομά μου; Ὄνομά μου Χατζῆ Σάββα, ντοῦλο σας.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἡ πατρίδα σου;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Πατέρα μου; Πατέρα μου Χατζῆ Μουράτη λέανε; ἐκεῖνο πέτανε, τί τὸ τέλεις τώρα;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ὅχι, μουρέ... ὁ τόπος σου;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄ... βιλαέτι μου; Βιλαέτι μου Καῖσερι εἶναι.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καί π' οὐν' αὐτὸ τὸ Καῖσερι;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄ! Βασίλη τόπο εἶναι, Γκαιοσαρείας, Γκαππαδοκίας, ντέ ξέρεϊς ἐσύ;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Κ' εἶσαι, γιαμά, ἀπ' τ' αἰ Βασιλειοῦ τὸν τόπο; γιὰ δ' αὐτο εἶσαι καὶ Χαντζῆς, ν' ἄμπ' ὁ διάολος μέσ' τήν καβούκα σου... Καί πές μου, μουρέ ἐσύ, πῶς ἐγένηκεν ὁ λαβωμός τοῦ Κρητικοῦ;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Νά, ἰστέ, τρώγανε, πίνανε, Ἀρβανίτη μέτυσε, φορτώθηκε Κηρτικό. Κηρτικό εἶπε Ἀρβανίτη — ντρέπουμαι νά πῶ — τιμὴ στα μούτζουνα σου, κουράδια, εἶπε... Ἀρβανίτη εἶπε, νά φῶς ἐσύ, σάνκιμ Κηρτικό νά φάη, κατάλαβες; Κουράδια μουράδια λέοντας, καυγκαλαστίσανε... καυγκαλαστίσανε, Ἀρβανίτη τράβηξε πιστόλα, μάνι-μάνι ἔσφιξε Κηρτικό ἄπανου, γιαραλάδισε κομματάκι χέρι του' οὔλο οὔλο καυγκᾶ, ἰστέ, αὐτὸ εἶναι...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Νά με πάρουν οἱ διαόλοι κι ἄν κατάλαβα τίποτζί. (Πρὸς τὸν Ἀνατολίτην.) Καί πῶς, μουρέ, καί πῶς; μὰ κ' ἦτανε ἄ κάζο πενσάτο;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄρτικ πιנסάτο μινσάτο, ἐγὼ ντέ ξέρω Ἀρβανίτη χτύπησε Κηρτικό, βέσσελαμ.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Με θυμόν.) Καί μίλειε, μουρέ, ρωμαῖκα, παλιότουρκα!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐἶ... ἐσύ γιατί μιλάς φιράγκικα γιὰ; σάντο μάντο, φόρτο φοῦρτο; ἰξέρω ἐγὼ φιράγκικα; Ἐγὼ ρωμαῖκα λέω, δέν καταλαβαίνεις, ἐγὼ φιράγκικα ντέ ξέρω, πῶς νά γένη γιὰ; τί νά γένη, ἄ τζάνουμ. Ἐσύ εὔρε τὸ κολαῖ του πγιά, νά καταλάβης... ἐγὼ σάστισα κι ἀπόμεινα, ἄλλο τίποτα ἐγὼ ντέ ξέρω.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Πές μου, μουρέ, καλὰ τήν ἐξάμινά σου, γιατί, κακόροικε, θά πῶς ἄ ρέστο.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄν μπορῆς, κατάλαβε τώρα. (Πρὸς τὸν Ἀστυνόμον.) Ἄνταμ! ἐγὼ σέ εἶπα, ζάμινα μάμινα, ρέστο μέστο, φόρτο φοῦρτο, σάντο μάντο, κουκουτζί ντέν καταλαβαίνω τί τὰ πῆ' οὔλο οὔλο

τὸ Μουραϊτή. (Τὸν φέρνουν. Πρὸς τὸν Πελοποννήσιον.) Πινομή σου;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ποῦλος Πουλόπουλος.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ ποῦθε εἶσαι, γιαμά;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ἄπ' τὴν Πελοπόννησος.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ πὲς δά, κακόροικε, π' οὔσαι ἀπὲ τὸ Μουρία... καὶ τί τέχνη κάμεις;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ἐμπορος.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ τί θὰ πῆ, μουρέ, ἔμπορος;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Πραματευτής.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ὅρσε κι ἐσύ, διάολε... ἔμαθες καὶ σὺ τζὶ ἑλληνικοῦρες.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τήρα δῶ, κύρ Ἀστρονόμο, εἶμαι Ἑλληνας, ἀκοῦς με, καὶ πρέπει νὰ μιλῶ μὲ μάθησις.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ πῶς ἐγένηκε ὁ λαβωμὸς τοῦ Κρητικοῦ;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Νὰ σ' ὀρίσω, κύρ Ἀστρονόμο μου, δὲ ξέρω· ἐγὼ ἔφερα νὰ πουλήσω καμπόσα λαγοτόμαρα, καμπόσ' ἀλούπια, τυριά, βούτυρα, καὶ τραχανᾶ, εἶχα στείλει καὶ τὸν παραγιό μου μὲ καμπόσες γίδες στέρφες π' οὔχα στὴν παλιόστανή μου, καὶ τὰ πούλησα ὅλα, κι ἔκαμνα τὸ λογαριασμό μου. Σὰ μὲ τζούκλωσε ἡ πείνα, ἦρτα νὰ τὴν τελώσω στὴ λοκάντα, ἠύρα καὶ τὴν ἀφεντιά τους ἐδῶ, κι εἶπαμε νὰ κάμουμ' ἓνα γλέντι, καὶ νὰ σ' ὀρίσω, γλεντάγαμε ὁμορφα καὶ καλά. Σὰ θε ν' ἄρθη τὸ μαγκοῦφι, ἔρχεται· Ἀρβανίτης τ' ὄβαλε στὴ μπουρίνα πγιά θὰ τὸ φέρ' ὁ διάτανος, καὶ στὰ καλά καθούμενα τζακωθήκανε μὲ τὸν Κρητικό· τὸ τζάκωμά τους τί ἦτουνα, νὰ σ' ὀρίσω, δὲ ξέρω τί ἦτουνα, δὲν ἔβαν' αὐτὶ ν' ἀγκρουμαστῶ καλά καλά. Ἐγὼ, ἀκοῦς με, τόσο τόσο δὲ συλλογιόμηναι γιὰ ξένες ἔνοιες· τήρα δῶ, τὸ νιτέρεσο μου κυττάζω, κι ἄρα πάρα, ἥλιος...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Μωρ', ἐγὼ δὲν ἐκατάλαβα τίποτ' ἀπ' αὐτὴν τὴν ἱστορία πού μὲ εἶπες, μὰ τὴ Φανερωμένη.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ἐγὼ, κύρ Ἀστρονόμο μου, σὲ τὰ κουβέντιασα τὰ πᾶσα πάντα τῆς ὑπόθεσις... τοὺς εἶδα πού τζακωθήκανε, μὰ δὲν εἶχα τόσο τὸ νοῦ μου σὲ δ' αὐτούς, φωτιά νὰ τοὺς κάψη κι ἔκεινους καὶ τὰ μάγγανά τους.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, διάολε, καὶ σὺ μὲ τὰ ἰντερέσα σου! Οἱ ἀνθρώποι, γιαμά, σκοτωνούντανε, καὶ σὺ συλλογιόσουνε τὸ νιαούρτι σου, τὸν ταρνανᾶ σου, τὸ γάλα σου, τζὶ ἀλεποῦδες καὶ τζὶ γίδες σου... Καὶ δὲ μὲ λές, γιαμά, π' οὔσαι πλιὸ ραφινάτος ἀπὲ τζὶ ἄλλους, ἂν ἦτανε κάζο πενσάτο;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Γιὰ κάζο, ἦτουνα, καὶ μεγάλο κάζο, μὰ δὲ ξέρω, πεντζάτο ἦτουνα, τί ἦτουνα.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Τὸ καταλαβαίνω, μουρέ, πού ἦτανε κάζο, καὶ τὸ γλέπω, διάολ' ἔπαρέ σε κι ἐσένα, μὰ ἄλλο εἶναι τὸ κάζο ἀτζιδέντε, κι ἄλλο εἶναι τὸ κάζο πενσάτο· ἐτοῦτο τί ἦτανε; ἐτοῦτο θέλω νὰ μὲ περσοαδέρης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ἀτζιδέντε.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ τί θὰ πῆ ἀτζιδέντε;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ξέρω γώ; νά, ἄξαφνο θὰ πῆ, στοχάζουμαι· δὲν εἶν' ἐτζι;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ναί, μουρέ, γιὰ σου κακόροικε· ἐσὺ καταλαβαίνεις γλέπω τὸν κόσμο, μουρέ γιὰ σου Μουραϊτή! Καὶ πὲς με τώρα σὰ ξέρεις τὸ ἀτζιδέντε, θὰ ξέρεις καὶ τὸ πενσάτο, νὸν ζε δούπιο.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Αὐτοῦνο δὲν τὸ ξέρω.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Γραμματέα.) Πῶς τοῦ τ' ὄπες ἐσὺ τ' ἄλλουνοῦ, μουρέ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ἐκ προμελέτης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Αὐτοῦνο εἶναι βαθὺ ἑλληνικό, καὶ δὲν τὸ πεικάζω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Προμελετημένον.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τίποτε, μὴδ' αὐτοῦνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ἄν τὸ εἶχεν εἰς τὸν νοῦν του προτιήτερα νὰ τὸ κάμη ὁ Ἀρβανίτης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τήρα δῶ... μὴδε στὸ μυαλό του μέσα ἤμουνα, μὴδε τὸν ἐρώτησα· ποιὸς τοὺς ξέρει πάλι ἂν ἦντουςάνε ὄχτρεμένοι ἀπὲ μπροστήτερα.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) ὦ, διάολε, ρισπόστα! (Πρὸς τὸν Πελοποννήσιον.) Καὶ δὲ ξέρεις ἄλλο τίποτ' ἐτζι;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ὅσκαί, ὅλη μου ἡ κουβέντα αὐτοῦνη εἶναι.

τοῦτο ξέρω μοναχά, ὅπ' ὄσμιξα κι ἐγὼ μ' ἓνα σωρὸ μαγκούφιδες.
ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄ ρέστο κι ἐσύ, μισότουρκα, μὲ τζι γίδες σου,
 μὲ τζι ἀλεποῦδες σου, καὶ μὲ τζι ταρνανάδες σου.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — (Μὲ θυμόν.) Δὲν πάγω.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ γιατί, μουρέ; δὲν ἀτζιτάρεις, γιαμά, νὰ πῆς
 ἂ ρέστο γιατί εἶσαι Λογοθέτης; ξαφνικὸ νὰ σ' οὔρη...

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ἄγκρουμάσου, κύρ Ἀστρονόμο, ἔχω ὑπό-
 ληψις καὶ φιλοτιμίγια, κ' εἶμαι Ἑλληνας ἐλεύθερος, κι ἀκούς με,
 ὄφκολα ὄφκολα δὲ μὲ φυλακώνεις, γιατί κάμω μιὰ διαμαρτύρησι
 στὴ Διοίκησις καὶ στὸ Βουλευτικὸ, νὰ ξέρης ἀκούς με, κρίνε με
 πρῶτα, κι ἀνισωστάς κι ἔχω φταιξιμο, τότες βάλεμε καὶ στὴ φουρκα...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄ ρέστο, κανάγια! (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.)
 Πάρτε τότε κι αὐτόνε, γιαμά, μαζί μὲ τζι ἄλλους.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Τὸν παίρνουν.)

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Ὅπ' ἀνακατώνεται μὲ τὰ πίτουρα, τὸν τρῶν
 οἱ κότες.

Σκηνὴ Ζ'

(Ὁ Ἀστυνόμος ἐξετάζει τὸν Κύπριον.)

Ἄστυνόμος, Κύπριος καὶ Στρατιῶται

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Φέρτε μου, μουρέ, ἐκειὸν
 τὸν ἄλλονε.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Φέρουν τὸν Κύπριον.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Τ' ὄνομά σου;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Σολομῶς.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄλλος διάλογος ἐτοῦτος. (Πρὸς τὸν Κύπριον.)
 Μπὰ κι εἶσαι στοκοφίσι; κι ἀπὲ ποῦ εἶσαι;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Ἀπὲ τὴν Τζύπρον εἶμαι.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ πές μου δὰ ἐσύ, πῶς ἐγίνηκε ὁ λαβωμὸς τοῦ
 Κρητικοῦ;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Οἱ Κρητιτζοὶ μιλοῦσιν τα λωὰ τὰ λόγια τους, καὶ τὴν
 ἀχελομαλοῦσα λέσιν τη νύφη, τὸ λαμπρὸν λέσιν το φωτιά, τὸν

ἄπαρο λέσιν τον χτήμα, καὶ τὲς κουδέλλες λέσιν τὲς κουράδια,
 κ' εἶπεν του ὁ Κρητικὸς τ' Ἀρβανίτην, π' οὔφαες τὰ κουράδια, τὲς
 κουδέλλες, τ' ἄρνιαν ποῦ λέσιν στὸν τόπο μας, κι Ἀρβανίτης εἶπεν
 του, νὰ τὰ φάης ἐσύ, καὶ πήκασιν καλαπαλίκιν... κι Ἀρβανίτης ἔρρι-
 ξεν τὸ πιστόλλιν του, καὶ χτύπησεν τὸ Κρητικὸν στὸ χέριν του, καὶ
 γίνηκεν πανναῦριν.... Εἶπα τους νὰ τὸν γιατρέψωω ἐώ, κ' ἦσα λαμ-
 πρὸν στὴ φουκοῦν, γιὰ νὰ κάμω ἄμπλαστρο ν' ἄλλεῖσω τὸ γιαρὰν
 του...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Τὸν ἀντικόπτει.) Ἄλτρος κάβος κονταρέμος,
 ἄλλα μὲ λὲς καὶ σύ, ξαφνικὸ νὰ σ' οὔρη, μπρὲ διαόλου στοκοφίσι,
 Σολομῶ, καὶ ποῦ νὰ καταλάβω τζι κορδέλλες, τὰ μπιλάστρα σου, τὸ
 λαμπρό σου, καὶ τζι λέξες σου οὔλες, ποῦ μοῦ σαλτάρησε τὸ τζε-
 βέλλο οὔλο; Ἄς εἶναι δὰ, καὶ τί τέχνη κάμεις;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Εἶμαι γιατρός, καὶ διαάζω τὴ Σολομωνική.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, διάολε... καὶ ξέρεις, μουρέ στοκοφίσι, νὰ κιαμά-
 ρης τζι διαόλους, καὶ δὲ στ' ἀβερτήρανε οἱ διαόλοι τὸ κάζο ἐτοῦτο πρί-
 μου γένη; Ὅρσε καὶ σύ πέντε φάσκελλα στὴ Σολομωνική σου μέσα,
 διαόλου Σολομῶ... Λέγε μου τώρα, γιαμά, μπὰ κ' ἦτανε κάζο πενσάτο;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Φράντζικα δὲν καταλλααίννω, κι ἐσεῖς οἱ Φράντζοι,
 ἐκατάλλαιες, εἶστεν λωοὶ ἄθρώποι, καὶ λωὰ λέτεν τα κι ἐσεῖς τὰ
 λῶια σας, καὶ δὲ σὰς καταλλααίννει κανεῖς.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄ ρέστο κι ἐσύ, διαόλου στοκοφίσι, ἂ ρέστο.
 (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Πάρτε τότε, μουρέ, κι αὐτόνε τὸ Σολομῶ
 μαζί μὲ τζι ἄλλους.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Τὸν παίρνουν.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Μωρ' ἀκούτε, γιαμά, στὴ μπίστι σας, ὄνομα; Σο-
 λομῶ; (Ἀπορεῖ.) Naί, μουρέ, νὰ μὲ σκοτώσουνε, πρώτη βολὰ
 τ' ἀκούγω, αὔριο θ' ἀκούσουμε καὶ κανένα μπακαλάο ἀσολουταμέντε,
 καὶ δὲν εἶναι μιράκολλο ν' ἀκούη κανεῖς τέττοια ὄνόματα;

Σκηνὴ Η'

Ὁ Ἀστυνόμος (καθ' ἑαυτὸν)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Φιναλμέντε, ἀπὲ οὔλες ἐτοῦτες τζι ἐζάμινες δὲν
 ἐβγαλα τίποτζι, κανένας ὡς τὰ τώρα δὲ μπόρεσε νὰ μὲ περσοαδέρη

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Λύραν οὐκ ἐγευσάμην... ξύλον γάρ ἐστί χορδᾶς καὶ νευρᾶς ἔχον... πλακοῦντα καὶ δὴ ἐγευσάμην... τριχίας τε τεταριχευμένους σὺν ὀξυγάρῳ... καὶ δὴ διὰ τὸ φαγεῖν με ταῦτα φυλακιστέον μέ ἐστιν; ἄπαγε!

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Πολλὴ μουρμούρα δὲ θέλει... ἔμπα μέσα.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ποῖ;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Στὴ φυλακὴ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ ἀκρίτως φυλακισθήσομαι; ὦμοι μοι! ὦμοι!

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Παρὰ μέσα, παρὰ μέσα ἔμπα.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ σκότος ἐνταυθοῖ μέγα τε, ψηλαφητόν τε... τάλας ἐγώ!

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Τὸν ἀφίνουν, καὶ ἀναχωροῦν.)

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Εἰσερχόμενος εἰς τὴν φυλακὴν ὀδύρεται) Ἰώ... ἰώ... ἔπαθον τλάμων... ἔπαθον ἄξι' ὀδυρμῶν... φεῦ! φεῦ! καὶ δὴ, πῶς ἂν ὀλοίμαν;... θανάτῳ κατακλεισάιμαν... ὦμοι μοι, τάλας... ἰώ... ἰώ!... φεῦ, φεῦ! παί, παί, παί! παπαί, παπαί, παπαί, παί!

Σκηνὴ Δ'

(Ὁ Ἀνατολίτης καθήμενος ἔσωθεν ἀκούει τοὺς ὀδυρμούς τοῦ Λογιωτάτου, ἀλλὰ δὲν τὸν διακρίνει.)

Ἀνατολίτης καὶ ὁ Λογιώτατος

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ποιὸς εἶναι, μπρέ, φωνάζει γιό, γιό, ἔφ, πέφ, παπά, πούφ; (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Σακὶν ἐσὺ εἶσαι, Λογιώτατο;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐἰ... καὶ γιατί κλαῖς γιά; γιατί φωνάζεις ἔφ, πούφ;... τί ἔπατες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ ἀκρίτως καὶ ἀδίκως κεκάθειργμαι ... τοῦτο δὴ ὀδυρόμενος τυγχάνω.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄδαμ, ἐσὺ δὲ ξέρω τί ἄνθρωπο εἶσαι... καὶ χάψι βάνανε ἐσένα, ἡλληνικά μιλάς... ἀκόμα γνῶσι ντὲν ἔβανες... (Μὲ θυμόν.) Μίλα ρωμαῖκα γιὰ, μπρέ! ὡς πῶς ἡλληνικά, ἡλληνικά;... τί ἔπατες λέω; ντὲν ἀκούς;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἀδίκως ἐφυλακίσθη.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐἰ... ἐσὺ μονάχα; νά, κι ἐγώ... Ἀστρονόμο χάψι ἔβανε, ἄμμα ντὲν κλαίω... ντὲ φωνάζω, πούφ, μούφ... μὴν κλαῖς... σῶπα, σῶπα... ἔλα κοντά... πάρε καλαμάρι σου, πένα σου, γράψε ἀναφορὰ στὸ κύριο Ντιοικητή, φίλο ντικὸ μου εἶναι, νά βγάνη ὄξου... ἄϊδε, κάμε γλιγῶρα νά στείλουμε...

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ γραπτέον... εἰ ἔχει.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐβ μέβ, ἄφστο γιὰ... γράψε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Γράφει τὴν ἀναφορὰν ἑλληνιστί. Πρὸς τὸν Ἀνατολίτην.) Γέγραφα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ναί.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄϊ, χωῖράτ ὀγλοῦ χωῖράτη! ναῖσκε ντὲ λές, μόνε ναί; Ντιάβαστο τώρα ν' ἀκούσω.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἀναγινώσκει τὴν ἀναφορὰν.)

Ἐκλαμπρότατε, ἐνδοξότατε, ὑπερένδοξε Κύριε,

καὶ τὰ λοιπά, καὶ τὰ λοιπά!

Εὐθυμούντων ἡμῶν τήμερον τὴν τῆς Ἑλλάδος παλιγγενεσίαν ἐν τῷ ἐδωδιμολεσχοποικιλοβρωματοπωλειῷ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἰστέκα, ἰστέκα... τοῦτο οὐλο ἓνα λόγος εἶναι;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Μία λέξις προ, προ, προ ὑπερπαρασύνθετος.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐἰ! ὕστερα;... τοῦτο εἶναι ντεκαπέντε πῆχες, ἄδαμ... ἄϊδε νά νγιούμε... λέγε παρακάτου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ ἐσθιοπινονταδοντορχουμνοευφραινομένων.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βαί, βαί, βαί, βαί!... πῶς τ' ὄβγανες ἀπ' τὸ ἰστόμα σου τοῦτο, ἄδαμ, καὶ ντὲν κόπηκε τὸ μισὸ μέσα; τοῦτο τζεγκέλια τέλει νά τραβοῦνε δέκα ἄνθρωποι, καὶ γκιουτζ' μπελᾶ νά βγάνουνε... ἑκατὸ πῆχες εἶναι τοῦτο ἀρτικ σωστό.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Σίγα. (Ἀναγινώσκει.) Ἄφνω ὁ Ἀλβανὸς μετὰ τοῦ Κρητὸς ἐμαχεσάτην.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ποιὸ χέστηκε; ἄϊδε νά δγιούμε τί τὰ πῆς ἀκόμα!

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ γὰρ ὁ Κρῆς τοὺς δῖας κουράδια καλῶν, ὁ δ' Ἀλβανὸς τὸ σκῶρ ἐννοῶν τοῦμπαλιν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τοῦμπα ἔκαμε κανένας, γιά;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Και δὴ τούτου γ' ἔνεκα μαχασαμένων.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄδαμ, ἰστέκα, μὴ γράφης, μπρέ! ντροπῆς εἶναι χιτζ ὀλμάσσα μαγαρίστηκε πές το.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Σίγα, κάθαμα... (Ἀναγινώσκει.) Ἄναστὰς ὁ Ἄλβανός, κάκτανε τὸν Κρήτα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄρβανίτη ὄνομα, Ἄναστάση λέανε;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Παῦσε καταφλυαρῶν καὶ δὴ τυπτέον σε ἐν τῷ στόματι, ἀναιδέστατε. (Ἀναγινώσκει.) Τοιγαροῦν ὁ Ἄστυνόμος συλλαβῶν ἡμᾶς τοὺς ἀθώους, ἔθετο ἐν φυλακῇ, μηδὲν δεινὸν ἐργασαμένους· καὶ δὴ προσπίπτομεν ἐκλιπαροῦντες τὴν ὑμετέραν πανεκλαμπροῦπερηνδοξότητα, ὅπως διατάξῃτε τὴν ἐκ τῆς φυλακῆς ἡμῶν ἔξοδον, ἵνα ἡ σου τὸ ὄνομα δοξαζόμενον, καὶ τὸ μέγα ἔλεος ἐν τοῖς πέρασιν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βαί, κιοπόγλου, βάι... βάι, ἦτ ὀγλου βάι! ἔτζι γράφουνε ἀναφορά; Ἐσὺ τροπάρι ἔγραψες, μέγα ἔλεος, ὑπερένδοξε ἔγραψες, κάτα ἓνα λόγο μακρὸ μακρὸ ἑκατὸ πῆχες ἔγραψες, ἀντρωτο μαγαρίστηκε ἔγραψες, Ἄρβανίτη ὄνομα Ἄναστάση λέανε ἔγραψες, λοῆς κοπῆς πράματα ἔγραψες, κρίμαστο, κρίμαστο... ἐγὼ τάρρεψα ἐσὺ Λογιώτατο ἀντρωπο εἶσαι, γράμματα ἰξέρεις εἶπα, ἔβανα νὰ κάμης ἀναφορά... ἄμμα σὰν ἰσκυλί πισμάνεψά. Σκίστο, σκίστο... πάρε ἄλλο χαρτί νὰ γράψῃς ἀναφορά... ἄμμα ἐγὼ νὰ λέω, κι ἐσὺ νὰ γράφῃς. Τ' ἄκουσες, μπόκογλου;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Τί δὲ μέλλω γράφειν; καὶ δὴ λέξον μοι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Ὑπαγορεύει τὸν Λογιώτατον.) Εὐγενέστατε κύριε Ντιοικητή... (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Τί ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Εὐγενέστατε κύριε Διοικητή... τί ἔγραψες;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ὅχι μπρέ σασκίνη, μὴ γράφεις τί ἔγραψες· σβήσε, βάι μπουνταλά, βάι!

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐσβεσα, καὶ δὴ εἶπας μοι γράψαι ὄπερ ἄνμοι εἶπης. Οὐκοῦν σαυτὸν αἰτιῶ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Λέγε νὰ δγιῶ τώρα, τί λοῆς ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Εὐγενέστατε κύριε Ντιοικητή.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ντιοικητή... ἄφεριμ! (Ὑπαγορεύει.) Λευτερία ἦρτε, μάταμε μισὲ Μπαστιᾶ λοκάντα, κάτζαμε ἐκεῖ πέρα, φάγαμε,

ἴπιαμε, τραβουδίσαμε, χορέψαμε, ἄμμα Ἄρβανίτη μέτυσε... Τί ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἄρβανίτη μέτυσε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Μέτυσε... ἄφεριμ! εἶδες; ἰστέ, τώρα γένεται ἀναφορά. Τιμὴ στὰ μούτζονά σου, Κηρτικὸ εἶπε Ἄρβανίτη, κουράδια, Ἄρβανίτη εἶπε νὰ φᾶς ἐσὺ... Τί ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Νὰ φᾶς ἐσὺ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Νὰ φᾶς ἐσὺ... ἄφεριμ! Κουράδια μουράδια λέοντας καὶ καυγκαλαστίζοντας — ἄρτικ τώρα νὰ πῶ κι ἐγὼ κάμποσα ἡλληνικά — πιστόλα Ἄρβανίτη τραβήξοντας, Κηρτικὸ ἀπάνου σφίζοντας, Κηρτικὸ χέρι χτυπήσοντας, Ἄρβανίτη ἔφυγε... Τί ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἄρβανίτη ἔφυγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐφυγε... ἔφυγε... πῖρ ὄλ. Ἰστέ, τοῦτο εἶναι ἀναφορὰ μὲ τὰ σάρτια της σουμπτρουλούδικη. Γράψε. (Ὑπαγορεύει.) Τώρα Ἄστρονόμο ἐπγίασε ἐμᾶς, ἔβανε χάψι... Τί ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐμᾶς ἔβανε χάψι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Χάψι... χάψι... ἰστέκα, τζάνουμ, κομμάτι νὰ συλλογιστῶ... (Συλλογίζεται ὀλίγον.) Ἄ! γράψε (Ὑπαγορεύει.) Τζάνουμ κύριε Ντιοικητή, χέργια σου νὰ φιλήσω, ποδάργια σου νὰ φιλήσω, ἰσκυλί σου νὰ γένω, στείλε Ἄστρονόμο ἓνα ντιαταή, νὰ βγάνῃ ἐμᾶς ὄξου... Τί ἔγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ὅξου.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Εἶδες τώρα; Ἐτζι γράφουνε ἀναφορά, ὄχι τροπάρι ἔγραψες ἐσὺ... Ἐί! σῶθηκε πγιά.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Τῷ δίδει τὴν ἀναφορὰν.) Καὶ δὴ ὑπόγραψον.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγὼ ντέ ξέρω νὰ γράψω· ἐσὺ γράψε ὄνομά μου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Καὶ δὴ πῶς σε γραπτέον;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Χατζῆ Σάββα Χατζῆ Μουράτη γυιό, Ἀραϊντζῆ, Καῖσερλη, Ζιντζῆρ ντερελί, ντουῖλο σας. (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἐγραψες; ντιάβασε ν' ἀκούσω ὄνομά μου τί λοῆ ἔγραψες, γιατί ἐσὺ εἶσαι κομμάτι σασκίνη.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Χατζῆ Σάββας, Χατζῆ Μουράτη, Ἀραϊντζῆ, Καῖσερλη, Ζιμτζῆ τερελλελί.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βαί κιοπόγλου, τερελλελί ἐσὺ εἶσαι ντερελί

Καί πγιο καλ' είν' οί Κρητικοί, ντζόγια μου, απ' τζι Φράγκους;
Οί Φράγκ' είν' πγιο γαλάντηδες από εκείους τζι άλλους.
Μόν' δόσε την παρόλα σου.

ΚΑΝΕΛΛΑ —

Τί λές; δέν άπεικάζω.

Τόν ξάδερφό μου άν δέ δγιώ, απ' τόν καιμό μου σκάζω.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ —

Γιαμά, χεροβργος θά γενής για να τονέ γιατρέψης;
Κι έμένα άποφάσιτες για να με φαρμακέψης;

Σκηνή Γ'

Ό Άστυνόμος μόνος

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ —

Γλέπεις, μουρέ, τó διάολο, άμóρ όπού του έχει;
Τó δάκρυ απ' τά μάγια τζη σαν τó ποτάμι τρέχει.
Γλέπεις, γιαμά, σενσιμπιλτά, άμóρ δι πρίμα κλάσε.
Τέτοια άμóρóζα νάχες μιά, φελίτζες ήθες νάσαι.
Τούττο μίο ποσίμπιλε κάμω, τó πán τζη τάζω.
Νά γένω άμóρóζος τζη... θά γένω... νόν ζέ κάζω.

Σκηνή Δ'

(*Η Κανέλλα έπισκέπτεται τόν Κρητα.*)

Κανέλλα, Κρης και ή Γαρούφω

ΚΑΝΕΛΛΑ —

Λιγάθηκα, μανούλα μου, νερό δόμου λιγάκι.

ΓΑΡΟΥΦΩ —

Έλα στο νού σου, κόρη μ' δά, μη γένεσαι πηδάκι.

ΚΑΝΕΛΛΑ —

Έτζ' δλιτζα για να σε διώ; ώχ! τί να κάμω τώρα;

ΚΡΗΣ —

Νά ξεμυστέψω ήθελα ποδρι αύτην την ώρα.
Γιάντα, δεδίμ, ξανάζησηα, ό θιός πού τó κατέχει,

κι όπ' όχει μέρες απ' τó θιό, Χάρο δέν άπαντέχει.
Διαλέ τζ' άποθαμένοι του εκείνου τ' Άρβανίτη,
πού μ' ούδωκε τή μπαλουτιά... και νάταν δά στην Κρήτη,
τόν έξεμύστευγα, δεδίμ, τόν έπεμπα στον άδη,
τό Λιάπη τó σκυλάπιστο, κι άς πέφταμε όμάδι.

ΓΑΡΟΥΦΩ —

Πηδάκι μ', πού σε βάρεσε;

ΚΡΗΣ —

Έδά, δεδίμ, στη χέρα.

ΚΑΝΕΛΛΑ — (Παρατηρεί την πληγήν.)

Ξέσκουρα είναι, τίποτα.

ΓΑΡΟΥΦΩ —

Νά μην τόν γεύρ' ή μέρα.

ΚΑΝΕΛΛΑ —

Νά γιάνης θέλεις γλίγωρα, καθόλου μη φοβάσαι.
Ός τó πουρνό θάσαι καλά, και μην πολó λυπάσαι.

ΚΡΗΣ —

Ό θιός, δεδίμ, κι ό λόγος σου! να γιάν' ώς τó Σαββάτο,
κουρπάνι σφάζω κιά όλιās, ένα κριό βαρβάτο.

ΚΑΝΕΛΛΑ —

Πέντε κριάργια να σφαγούν' δέκα για τή ζωή σου.
Νά τά μοιράσης στους φτωχούς δλα για τή ψυχή σου.

ΓΑΡΟΥΦΩ —

Γιά, ό ντετόρος μας περνά' θέλεις να τόν φονάζω;

ΚΑΝΕΛΛΑ —

Φώναξέ τον, μανούλα μου.

ΓΑΡΟΥΦΩ —

Στέκα, να τότε κράζω.

Σκηνή Ε'

(*Η Γαρούφω φωνάζει τόν άμαθή Ίατρον παρερχόμενον.*)

Η Γαρούφω και ό Ίατρος

ΓΑΡΟΥΦΩ —

Ξεχώτατε, ξεχώτατε... δώ για... άπάνου έλα.

ΠΡΑΞΙΣ Ε'

Σκηνή Α'

(*Ὁ Ἄστυνόμος μόνος εἰς τὸ κατάστημα, ἀκουμβισμένος εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ γραφείου του.*)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ὑστερα ἀπὲ οὐλες ἐτοῦτες τζι ἐζάμινες πὸ ἐκαμα, δὲν εὐγανα τίποτζί... οἱ μπιστεμέννοι μου στρατιῶτες μου πιάσανε τὸ Λιάπη, αὐτοὶ εἶναι διαόλου κάρτζες· τώρα τζι ἔχω οὐλους τζι διαόλους ἀ ρέστο. Ἴν τάντο πρέπει νὰ κάμω τ' ἄττα μου καὶ τὰ ραπόρτα μου στὴ Διοίκησι καὶ νὰ μὴ μορογάρω... Αὐτὰ τὰ ὀφφίτζια αὐτὲς τζι σκοτοῦρες ἔχουνε... καὶ γιὰ μικρὰ πράματα ξεπέφτει τ' ὄνορ τ' ἀθρώπου. Ποῦ νὰν' ὁ Γραμματικός μου; (Φωνάζει). Γραμματικέ! (Καθ' ἑαυτόν.) Κι ἀμὰ δὰ ξέρω κι αὐτὸς ὁ διάολος ποῦ προβατεῖ;... Τί κακὸ εἶναι νὰ μὴ ξέρη κανεὶς νὰ γράφῃ μοναχὸς του, καὶ τί νὰ γράψω, ποῦ τὸ τζερβέλλο μου εἶναι οὐλο σὰν κλούβιο αὐγὸ ἀπὲ τζι ἐζάμινες, ἀπὲ τζι φωνές, κι ἀπὲ τόσους διαόλους ποῦ δὲν μπόρεσα νὰ βγάνω τίποτζί, κι ἂν ἐκαμα τουττο ἰλ ποσίμπιλε νὰ μάθω ἂν ἦτανε κάζο πενσάτο. Ὁ ἕνας μου μίλαγιε τούρκικα, ἄλλος ἑλληνικά, ὁ ἄλλος μουλεγε γίδες καὶ ταρνανάδες, κι ἀλεποῦδες, κι ὁ ἄλλος τζι Σολομωνικές του, καὶ δὰ τζι θυμοῦμε οὐλους; Κι ἀποῦ μέσα ἀπ' ὄνα λαβιρίντο τέτοιο τί διάολο νὰ μπόρῃση νὰ περσουαδεριστῆ κανεὶς, ποῦ δὲν καταλαβαίνει πρῶτ' ἀπ' οὐλα τζι γλῶσσες τους· ἂς μὴ μορογάρω δούνκε ὄσο ἔχω τὴ γκάουζα στὸ νοῦ μου, μὰ καὶ μου φύγη καμμιὰ σέργια ὄσερβατζιόνε... κι ἀμὰ ξέρω ποῦ νὰ τρέχη κι αὐτὸς ὁ κανάγιας ὁ Γραμματικός μου; (Φωνάζει.) Γραμματικέ! (Καθ' ἑαυτόν.) Ξαφνικὸ νὰ σοῦρτη, μπιλλιάρδο θὰ παίζη ὁ μπιρμπάντες σὲ καμμιὰ καφεταρία, ἢ θάναὶ σὲ καμμιὰ ἀπ' ἐκειές τζι παστρικές τζι κονβερσατζιόνες.

Σκηνή Β'

(*Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἄστυνόμου εἰσέρχεται ἰδρωμένος, κάθεται εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ μὲ ἐν μανθῆλι βρεγμένον ἀπὸ λεβάντα στεγνώνει τὸν ἰδρῶτα του.*)

Ἄστυνόμος καὶ ὁ Γραμματεὺς

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, ντζόγια μου, μυρουδιές! ὦ, μάτια μου, μουσκίες! Καὶ ποῦσουνε, γιαμά, ποῦ σὲ φούγιαζα δυὸ ὄρες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Σὲ μιὰ βίζιτα ποῦ εἶχε τ' ὄνομά της.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ πῶς τήνε λέγανε, γιαμά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Λουτζία.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ κεὶ σὲ τζι ἀλείψανε αὐτὲς τζι μουσκίες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Μὲ τρατάρανε ὀλίγη λεβάντα.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄφσ' τζι μουσκίες καὶ τζι μυρουδιές, καὶ νὰ γράψουμε τώρα τὸ ραπόρτο μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Δὲν ἔχω τὸ νοῦ μου τώρα, ἀφήτε με νὰ ξεζαλιστῶ ὀλίγον.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Σὲ ζαλίσανε κι ἐσένα οἱ Λουτζίες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ὅχι, εἶμαι κουρασμένος.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Μὰ καὶ χόρευες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ναί.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ δὲ μὲ λὲς ποῦσαι καὶ μπαλλαρίνος; Τόγραφα κι ἐγὼ, μὰ δὲ ξέρω τζι ἐδικές σας τζι ὄξειες καὶ τζι περισπωμένες, καὶ τζι ὀρτογραφίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ὑπαγορεύσατέ με, κι ἐγὼ γράφω.

Σκηνή Γ'

(*Ὁ Ἄστυνόμος ὑπαγορεύει τὸν Γραμματέα.*)

Ἄστυνόμος καὶ ὁ Γραμματεὺς

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Ὑπαγορεύει.) Κόπια εὐγαρμένη ἀπὲ τὸ Ἄουτέντικο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — (Γράφων γελᾷ.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Τί γελᾷς, διάολε; μὰ και θυμάσαι τζι μπάλλους σου; (Ύπαγορεύει.) Σ' τζι χίλιους ὀχτακόσιους εἴκοσι ἑπτὰ, τζι δεκάξη τοῦ Τρυγητή... (Πρὸς τὸν Γραμματέα.) Δὲν ἔχει δεκάξ' ὁ Τρυγητής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ναί, δεκάξη. (Γελῶν.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, μουρέ, γέλια! (Ύπαγορεύει.) Ἡμέρα Κυριακή, δυόμιση ὥρες μετὰ τὸ γιόμα. Στὴ λοκάντα τοῦ μισέ, πῶς διάολο τότε λένε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Μπαστιᾶ.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Γιά σου, τοῦ Μπαστιᾶ... ξεφαντώνανε ἓνας Κρητικός, ἓνας Λιάπης, ἓνας Μουραϊτης, ἓνας Λογιώτατος, ἓνας Ἀνατολίτης. (Καθ' ἑαυτόν.) Καί μηγάρι τζι θυμοῦμαι οὐλους; (Ύπαγορεύει.) Κι ἓνας Χιώτης· σὰν ἐμεθύσανε, χτύπησε ὁ Λιάπης τὸν Κρητικὸ μὲ τὴν πιστόλα στὸ χέρι· ἐγὼ ντελόγκο ἔκαμα οὐλές ἐτοῦτες τζι ἐζάμινες πὸ στέρνω μαζί μὲ τὸ παρὸ ραπόρτο. Ὁ Λιάπης ἔφυγε, κι ἔστειλα τζι μπιστεμένοι μου στρατιῶτες, καὶ τότε πγιάσανε, καὶ τζι ἔχω οὐλους ἂ ρέστο· σὲ οὐλές τζι ἐζάμινες πὸκαμα κὸν τουττο μίο ποσίμπιλε, δὲν μπόρεσα νὰ ξανοίξω ἂν ἦτανε κάζο πενσάτο, γιατί οὐλοὶ αὐτοὶ μιλούσανε λογιῶν τῶ λογαδιῶ γλώσσες, καὶ δὲν τζι ἐκαταλάβαινα. Ἐκειὸ πὸ φαίνεται πρέπει ν' ἄτανε κάζο ἀτζί-δέντε, γιατί πρώτη βολὰ ἦτανε γρωνισμένος ὁ Λιάπης μὲ τὸν Κρητικὸ οὐλα μὸν τὰ ἄττα εἶναι τὰ παρὸ, καὶ τὰ ραπορτάρω στὴ Σεβαστὴ Διοίκησι, ὡς καθοῦ εἶμαι ὀπλιγάτος, κι ὅ,τι ξανοίξω κατόπι, τὸ ραπορτάρω, ὡς μὸν μεριτάρει στὸ ὀφφίτζιό μου· ἀκαρτερῶ ρισπόστα στὴν παρὸ μου, γιὰ νὰ ρεγουλαριστῶ τί νὰ τζι κάμω ἐτοῦτοι τζι διαόλοι ὀπ' ὄχ' ἂ ρέστο· νὰ τζι φουρκίσω; γῆ νὰ τζι ἀμολλάρω;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — (Γελῶν.) Ἔτζι νὰ τ' ἀντιγράψω;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Κι ἄμέ; πῶς; ἔτζι ξέρω τὸ δικό μας τὸ στίλε· σὰ γένης ἐσὺ Ἄστυνόμος, κάμε ὅπως γρωνίζεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — (Μετὰ τὴν ἀντιγραφὴν τὸ παρουσιάζει.) Ὑπογράψετε!

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Ὑπογράφει.) Διονεῖσιο Φάντε ἀστίνομος τζι ἔλληνικεῖς διείκις. (Πρὸς τὸν Γραμματέα.) Τὸ πέρασε στὸ ἀουτέντικο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ναί.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Σιντζιλλάριστο τώρα ἄμορφα, καὶ στείλετο ντελόγκο, μὰ και μὸν φύγης πάλαι, καὶ πᾶς νὰ μπαλλάρης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ὅχι δά, ὕστερ' ἀπὸ δύο ὥρας, ὅταν δροσίση. (Λαμβάνει τὰ ἔγγραφα, καὶ ἀναχωρεῖ.)

Σκηνὴ Δ'

Ὁ Ἄστυνόμος μόνος

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Μωρ', τότε γλέπεις τοῦ διαόλου τὸ μπαλλάρνο μὲ τί σουμπέρμπια σου μιλάει, γιατί ξέρει δυὸ ὄξειες καὶ τρεῖς περισπωμένες; καλότυχε, πῶς ἐγένηκ' ὁ κόσμος! μὸνδὲ τότε μέλλει ἂν τότε μιᾷ ὁ σουπεριόρος του, μὸνδὲ καρφί τοῦ καίγεται τοῦ κανάγια, τζι μυρουδιές του καὶ τζι μπάλλους του κυττάζει, καὶ πότες νὰ φινίρη ὁ μῆνας, γιὰ νὰ πάρη τὸ μνηιάτικο· μὸνδὲ ἴνὰ γράψη ἔχει ἔννοια, μὸνδὲ ρετζίστρα νὰ κρατήση· τίποτζί, τίποτζί· μὰ τί νὰ κάμη κανεῖς σὰ δὲν μπορεῖ νὰ κάμ' ἄλλιως, πασιέντζα τώρα, σκοτίστηκα πγιά μὲ τζι διαόλους· ἄς ριποζάρω λιγάκι. (Ἀκουμβᾷ ὀλίγον εἰς τὴν τράπεζαν.)

Σκηνὴ Ε'

(Οἱ Στρατιῶται εἰσέρχονται αἰφνιδίως, καὶ ὀμιλοῦν μὲ τὸν Ἄστυνόμον περὶ τῶν φυλακισμένων.)

Ὁ Ἄστυνόμος καὶ οἱ Στρατιῶται

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Μὲ φωνὴν χαμηλὴν.) Γιὰμ', ἀφέντη, σκιάβο.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Γ' εἶναι, μουρέ Γεράσιμέ μου, Ἄντζουλή μου, Διονύσιο; Τρέχει τίποτζί;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Ναί, ἀφέντη.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Ἐντρομος.) Τί, μουρέ;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Οἱ κολέγαδες τοῦ Λιάπη ὀτοιμάζονται νὰ σπάσουνε τζι φυλακές, νὰ πάρουνε τὸ Λιάπη, καὶ νὰ ἀμολλάρουνε καὶ τζι ἀλουνοὺς ὀπ' οὐναι μέσα.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Και πούθε τὸ μάθετε ἐσεῖς, γιαμὰ;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Στὴν πιάτσα μᾶς ἀβερτήρανε πὸ θὰ μᾶς ἐπιάσουνε κι ἐμᾶς νὰ μᾶς ξαρματώσουνε, εἶπανε πὸ θὰ στζι παιζοῦνε και τζῆ ἀφεντιάς σου.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, διάολε, και τὸ κάμουνε προμπαμπιλμέντε· μοναχὰ νὰ πᾶτε νὰ δγητε, κι ἂν εἶν' ἀληθινὰ, νὰ μ' ἀβιζάρετε ντελόγο, γιὰ νὰ βγάνουμ' ὄξου τὸ Λιάπη, και ν' ἀφήκομε τζι ἄλλους μέσα ὡς που νὰ μᾶς ἔρτ' ἢ ρισπόστα πὸ παντυχαίνω ἀπ' τὴ Διοίκησι.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Νᾶχουμε τὸ συμπάθιο, ἀφέντη· ἐμεῖς λέμε νὰ πριάσουμε τ' ἄρματα, και νὰ τζι βαρέσουνε.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ὅσκαι, ὄσκαι, τίποτζι, τίποτζι, μὴν μπὰ και ριζιάρετε ἀλάργου ἀπὲ τζι Λιάπηδες.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Ντόνκα, νὰ τότε ἀμολλάρουμε τὸ Λιάπη;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἀφήτε νὰ περάσ' ἓνα μομέντο ἀκόμα.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Νά, ἀφέντη, ὁ φάντες τζῆ Διοίκησις ἔρχεται μ' ἓνα ὄρδινο στὸ χέρι.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Πάρτε τ' ἀπ' τὰ χέργια του, και φερμάρετε ἐδῶ· μὴν ἀλαργεύετε σ' αὐτὲς τζι ὄρες μπὰ και μᾶς εὑρη κανένα ἀτζιδέντε.

Σκηνὴ ΣΤ'

(Ὁ Ἀστυνόμος λαμβάνει διαταγὴν διὰ νὰ ἀπολύσῃ ἀπὸ τὴν φυλακὴν ὄλους· μὴ γνωρίζων δὲ νὰ τὴν ἀναγνώσῃ καλῶς, προσκαλεῖ μὲ θυμὸν τὸν Γραμματέα.)

Ὁ Ἀστυνόμος, ὁ Γραμματεὺς και Στρατιῶται.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ποῦσαι, μουρὲ Κόντε, παστρικέ; Νά, ξαφνικὸ νὰ σοῦρτη! Γραμματικέ, κύριε Γραμματέα, νά, ν' ἄμπ' ὁ διάλογος μέσ' τζι τζιριμόνιες σας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ἐμένα φονάξετε;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Κι ἀμέ, ντζόγια μου; τὴν ἐκλαμπρότη σας, σὸρ λουστρίσιμε, και γιαμὰ-δὲν ἀτζιτάρετε νὰ σᾶς φουγιάζουμε; θέλετε νᾶχουμε κι ἓνα φάντε ἀπόστα γιὰ τὴν ἐκλαμπρότη σας, νὰ τὸν στέρνομε γιὰ νὰ σᾶς φουγιάζῃ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Και τί ἀγαπᾶτε;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Κόπγιασε νὰ διαβάσης αὐτὴνη τὴ διαταγὴ, νὰ δγιοῦμε τί θὰ τζι κάμουμε ἐτούτους τζι διαόλους! Θὰ τζι φουρκίσουμε φιναλμέντε; γῆ θὰ τζι ἀμολλάρουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — (Ἀναγινώσκων τὴν διαταγὴν.) Ὅχι, θὰ τοὺς ἀφήσωμεν ὄλους.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τοὺς Στρατιῶτας.) Ἀμολλάρετέ τζι οὔλους, και νὰ τζι πρεζεντάρετε ἐδῶ, γιὰ νὰ τζι μιλήσω ὡς μοῦ μεριτάρει.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Ντελόγο.

(Ἀναχωροῦν.)

Σκηνὴ Ζ'

Ὁ Ἀστυνόμος μόνος

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ὅρσε μέσ' στζι ἐζάμινές μου, και μέσ' τὰ ἄττα μου, μουδὲ τριμπουνάλε, μουδὲ κριμινάλε, μουδὲ διάολο· τζι ἐπερτονάρισε ἢ Διοίκησι ἰν σόμμα· κρίμα στζι κόπους μου και στζι φωνές μου, οὔλα πᾶν ἂ μόντε· τί νὰ πῆ κανεῖς; στουπίρ' ὁ νοῦς του, και δὲ ξέρει τί στράτα νὰ πριάσῃ· μουρὲ, ἐγὼ ἤθελα νὰ φουρκίσω ἐκειόνε τὸ μπόγια τὸ Λιάπη, κι ἐκειόνε τὸ μπιρμπάντε τὸ Λοκαντιέρη ἤθελα νὰ τότε ἀφίκ' ἂ ρέστο καμπόσον καιρό, κι ἐκειόνε τὸ σκολάρο τὸ σεκάντε, πὸ σεκάρισε ὁ διάλογος τὸ τζερβέλλο μου μ' ἐκειὲς τζι λέξες και τζι ἑλληνοκουρες του· μὰ πέρασε τώρα, ἄς πᾶνε νὰ φκαριστοῦνε τὴ Διοίκησι πὸ τζι ἐπερτονάρτισε.

Σκηνὴ Η'

(Οἱ Στρατιῶται παρουσιάζουν τοὺς φυλακισθέντας ὄλους.)

Ἀστυνόμος, οἱ φυλακισθέντες και οἱ Στρατιῶται

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Τζι ἐφέραμε, ἀφέντη.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τοὺς φυλακισθέντας.) Ἀμέτε τώρα καλλιὰ σας, εἶστε λίμπεροι· ἢ Διοίκησι σᾶς ἐπερτονάρισε τὸ ντιλίτο σας γιαμὰ ἦτανε γιὰ φοῦρκα, μοναχὰ ἢ Διοίκησι σᾶς λυπήθηκε, κακόροικοι, γιὰτ' εἶστε ξέν' ἀθρώποι. Βάρδα μπένε, ἄλλη μιὰ βολὰ

ἂν κάμετε τίποτσι, νὸν ζέ κάζο, θά σᾶς φουρκίσουμε· ἄμετε καλλιὰ σας.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐί! ἄρτικ τώρα ζάμινα μάμινα, φόρτο φοῦρτο, σάντο μάντο, ντὲν ἔχει πγιά;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄμε πγιά καλλιὰ σου, Χαντζῆ παλιότουρκα, μὲ τὰ τούρκικὰ σου. (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἄμε καὶ σὺ νὰ ξηγᾶς τῆσι Συναξαριστάδες σου, διαόλου σκολάρο. Ἄμετε κι ἐσεῖς, ἄλλος μὲ τῆσι Σολομωνικὲς του, ἄλλος μὲ τὰ κουράδια του, κι ὅπου θά γλέπω ἀπὲ σᾶς, θά φεύγω δέκα μίλλια ἀλάργου· ἄμε καλλιὰ σου κι ἐσὺ Λιάπη μπόγια, ποὺ κόντεψες νὰ φᾶς τὸν ἄθρωπο ζουντανόνε γιὰ τὸ τίποτσι.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Πῶ, πῶς, νὰ τὸ λές, ὀρέ, νὰ τρῶς κουράδιες;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄμε καλλιὰ σου, μπόγια, νὰ μὴν ἀνοίξουμε πάλαι κανένα ἄλλο ἀτζιδέντε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐί, ἐμεῖς τώρα τὰ φύγουμε, ἄμμα ντὲν ἀγαπήσαμε, τώρα νὰ πγιοῦμε κομμάτι κρασί, νὰ φιλητοῦμε, καὶ νὰ πᾶμε στὴ ντουλεϊὰ μας. Μισὲ Μπαστιᾶ! φέρε κρασί καὶ ποτήγια νὰ πιοῦμε.

(Φέρει κρασί, καὶ λαμβάνει καθ' εἰς ἀπὸ ἓν ποτήριον εἰς χεῖρας.)

ΟΛΟΙ — Ἐ βίβα! περαστικά μας!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄρτικ τώρα νὰ φιλητοῦμε σὰν ἀδέρφια.

ΟΛΟΙ — (Ἀσπάζονται.)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Σία.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Χαιράμενοι.

ΑΛΒΑΝΟΣ — Ζτροῦ, ὀρέ, ζτροῦ.

ΧΙΟΣ — Στὴν ὑγιά μας, καλὴ γιά.

ΟΛΟΙ — Ἐ βίβα.

(Χειροκροτοῦν.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΣ

Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

ἢ
Ἡ κατὰ τόπους διαφθορὰ
τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

ΚΩΜΩΔΙΑ.

Συντεθεῖσα παρὰ Δ. Κ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ.

Ἐν Ναυπλίῳ.

Ἐκ τῆς τυπογραφίης Κωνσταντίνου Τόμπρα Κυδωνίως, καὶ Κωνσταντίνου Ἰωαννίδου Σμυρναίου.

1836.

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

Χίος
Κρής
Ἄλβανός
Πελοποννήσιος
Ἀνατολίτης
Κύπριος
Λογιώτατος
Ξενοδόχος Χίος
Ἀστυνόμος Ἐπτανήσιος
Γραμματεὺς τοῦ Ἀστυνόμου
Στρατιώται τῆς Ἀστυνομίας
Κανέλλα, ἐρωμένη τοῦ Κρητὸς
Γαρούφω, γραῖα τροφὸς τῆς Κανέλλας
Ἰατρὸς ἀμαθῆς
Χορὸς διαφόρων Ἑλλήνων

Ἡ Σκηνὴ παρίσταται εἰς Ναύπλιον

Ἡ ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ

ΠΡΑΞΙΣ Α΄

Σκηνὴ Α΄

(Καφενεῖον, ὅπου εὐρίσκονται ὁ Πελοποννήσιος, ὁ Χίος, ὁ Ἄλβανός, ὁ Λογιώτατος, ὁ Κρητὸς, ὁ Ἀνατολίτης, καὶ ὁ Κύπριος.)

ΧΙΟΣ — Καλὲ σεῖς! μάθετεν ἅματις τὰ μαντάτα;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τί μαντάτα;

ΧΙΟΣ — Ἦσαν τὰ ρούσικα, τὰ ἐγγλέζικα, τὰ φραντζέζικα στὸ Νιόκαστρο κ' ἤκαψαν τὴν ἀρμάδα τοῦ Ἱμπραήμη.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἀλήθεια;¹

ΧΙΟΣ — Νὰ χαρῶ τὴν τζάτζα μου, ἔ σᾶς χορατεύγω.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Καφετζή! φέρε μας τὴν ἐφημερίς τῆς Ἑλλάς.

ΧΙΟΣ — Καλέ, ἴντα τὴ θέτεν τώρη τὴν ἐφημερίς; Ἐ γλέπετεν, μαθές, ἴντα γίνετεν ὄξω;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — (Βλέπων εἰς τὴν ἐφημερίδα.) Ἄ! τέλος πάντων, ἀποφασίσανε οἱ βασιλιάδες νὰ λευτερώσουνε τὴν Ἑλλάς. Νά, καὶ στὴν ἐφημερίς τὸ γράφει· τὸν ξωρκίσανε πγιά τὸ μαγκούφη τὸ Μπραήμη.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Φημερίδα γράφει καινούργια χαβαντήσια;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Νά, τήραξε. (Τοῦ δίδει τὴν ἐφημερίδα.)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Παρατηρεῖ τὴν ἐφημερίδα χωρὶς νὰ τὴν ἀναγνώσῃ.) Ἐἶ, ἀρτίκ ἦρτε λευτερία· σώτηκε ἰψέματα πγιά.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Νέαι τινὲς ἀγγελίαι γεγράφαται;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Νέαι καὶ νέαι. Πάει ὁ Μπραήμης πίσω τὸν ἥλιο.

1. Ὁ Ἀνατολίτης εἰς ὄλην τοῦ τὴν ὀμιλίαν δὲν δύναται νὰ προφέρῃ τὸ θ, καὶ προφέρει εἰς τόπον τοῦ θ, τὸ ζ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Πώς δέ; ἤλευθέρωται Ἑλλάς;
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Πώς! ἦρτε λευτερία· νά, Μόσκοβο, Ἑγγλέζο, Φραντζέζο, ἔκαψε καράβια Ἱμπραήμ πασσᾶ, βέσσελαμ.
 ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οἱ στόλοι τῶν τριῶν δυνάμεων;
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Κύργιε τῶ ντυνάμεω; Σαρακοστή δὲν ἦρτε ἀκόμα.
 ΑΛΒΑΝΟΣ — Τί χαμπέρι, ὀρέ;
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Καινούργια χαβαντήσια.
 ΑΛΒΑΝΟΣ — Τί; πλιάτζκα, ὀρέ;
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί τὰ πῆ πλιάτζκα; Μόσκοβο, ἄδαμ, Φραντζέζο, Ἑγγλέζο ἔκαψε καράβια Ἱμπραήμ πασσᾶ· ἄκουσες;
 ΑΛΒΑΝΟΣ — Ποῦ, ὀρέ; στὸ Κότρο;
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί τὰ πῆ Κότρο;
 ΧΙΟΣ — Στὴν Κόρθο ἄματις θὰ πῆ· ὄσκαί, στὸ Νιόκαστρο.
 ΚΡΗΣ — Ἐμαθὰ το δὰ κ' ἐγὼ ποῦρι.
 ΧΙΟΣ — Ἐμάθετέν το κ' ἐσεῖς; (Πρὸς τοὺς ἄλλους.) Γλέπετεν τώρη; ἄματις πρέπει νὰ ξεφαντώσουμε.
 ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — Τώρα ναί, χρειάζεται ἓνα καλὸ γλέντι.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τί... τζουμποῦσι; χάιντε ντέ... ποῦ νὰ πᾶμε γιά;
 ΧΙΟΣ — Εἰς τοῦ μισέ Μπαστιᾶ τῆ λοκάντα.
 ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Εὐθυμητέον τήμερον, καὶ πανηγυριστέον τὴν τῆς Ἑλλάδος παλιγγενεσίαν... κἀγὼ μεθ' ὑμῶν.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐρχεσαι κ' ἐσύ, Λογιώτατε;
 ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγῶγε.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Τζάνουμ, Λογιώτατε, μπαμπᾶ σου γλῶσσα γιατί δὲ μιλᾷς;
 ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Τὴν τῶν προγόνων διαλέγεσθαι χρή.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγὼ χρή μή, γόνω μόνω δὲ ξέρω· γιατί δὲ μιλᾷς ρωμαῖκα, ἔριφ;
 ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ταύτην γὰρ καὶ μεμάθηκα.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ταμάμ. Πάρτο στὴ χαρὰ νὰ σὲ πῆ καὶ τοῦ χρόνου. Ἐγὼ λέγω, γιατί δὲ μιλᾷς ρωμαῖκα, ἐκεῖνο λέει, μεμανάτηκα· ἂν μπορῆς κατάλαβε πριά.

ΧΙΟΣ — Καλὲ σεῖς! πᾶμεν τώρη.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Χάιντε νὰ πᾶμε.
 ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Οἱ Χιώτες τ' ὄχουνε ζακό-
 νι νὰ γλεντᾶνε... πάμετε.
 ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἄγωμεν.
 ΧΙΟΣ — (Μὲ βίαν.) Καὶ σηκῶστεν τώρη, σηκῶστεν πλιά...
 ΑΛΒΑΝΟΣ — Ποῦ, ὀρέ, νὰ παγαίνης;
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ζεῦκι.
 ΧΙΟΣ — Νὰ ξεφαντώσουμε.
 ΑΛΒΑΝΟΣ — Ἄδαλέτι, ὀρέ.
 ΟΛΟΙ — Πᾶμε.
 ΚΥΠΡΙΟΣ — Ὅπου πᾶσιν τοῦτοι νὰ φᾶσιν, πάω κ' ἐγώ.

Σκηνὴ Β'

(Ξενοδοχεῖον ὅπου εἰσέρχονται νὰ εὐθυμήσουν.)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Λοκάντα, λοκάντα λέανε, ἄκουγα, ἄμμα τί πρᾶμα εἶναι δὲν ἤξερα... τώρα εἶναι ὄλα ἀλὰ φράγκα, ψιλο-
 λογιά εἶναι· ἐδῶ πέρα σοφράδες, τζανάκια, τζομλέκια, οὔλο εἶναι φράγκικο· ἄμμα φαγιά δὲ γλέπω... τζιμπούκια δὲν ἔχει... καφέ μαφὲ τίποτα... γιατάκι τίποτα... μαξιλάρι δὲν ἔχει· σὰ μετύση κανέναν ποῦ τὰ ξαπλωτῆ γιά; Ἄρτικ τώρα ἦρταμε, γένηκε ποῦ γένηκε... Χιώτη δουλειά, ἀπὲ τοῦτο καλύτερο δὲ γένεται... καπηλειὸ ἦτανε καλὸ, ἄμμα πιανοῦ τὸ λές, τοῦτοι ὄλο ψιλλολογία κοπήκανε... ἀλὰ φράγκα γυρεύουνε... τώρα ἄρτικ εἶναι ντροπῆς νὰ γυρίσουμε πίσου.

Σκηνὴ Γ'

Χίος καὶ οἱ λοιποὶ

ΧΙΟΣ — (Πρὸς τὸν Ξενοδόχον.) Μισέ Μπαστιᾶ! ἴντα καλὰ ἔχετεν;
 ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — Δέστεν τὴν λίστα, νὰ σᾶς χαρῶ.
 ΧΙΟΣ — (Ἀναγινώσκει τὸν κατάλογον.) Σοῦπα κολοκύνθια.
 ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βαί, βαί, βαί! χιτζ κολοκύτια τζορβᾶ γίνεται;

φείς ἔστιν ὅτε τῷ σολοικισμῷ χρώνται¹.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Χορόν.) Κι ἀφῆτε τον τὸ χριστιανὸ νὰ πῆ, γιαμὰ... Λέγε, συφορέλια σου, λέγε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἐξακολουθεῖ.) Ταῦτα μὲν δὴ σοι ἀληθῶς πέφρακα, σὺ δ' ὁ βούλεσαι ποίησον.

ΧΟΡΟΣ — Δέξου κ' ἓνα χονδρόν χονδρόν βαρβαρισμόν.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄ κάζο πενσάτο;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ οἶδα τὴν τῶν Ἰταλῶν διάλεκτον.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Χορόν.) Ἐτοῦτος εἶναι, γιαμὰ, ἀπ' ἐκειοῦς τῆς λογιωτάτους ποὺ ξηγᾶνε τῆς Μηναίους καὶ τῆς Ψαρμοῖ τοῦ Δαβί, κι ὅπου ξέρουνε πότε εἶναι τῆς ἁγίας Ἀγκάτας, καὶ τ' ἄγιου Κούκου... καὶ δὲ γλέπεις ἄλλο, παρὰ μιὰ καλαμάρα σάν πιθάρι, καὶ μιὰ πένα σάν τούμπανο... καὶ τ' εἶν' αὐτός; λογιώτατος, γιατί ξέρει νὰ ξηγάη τῆς Συναξαριστάδες... ναί, μουρέ; στή μπίστι μου, δὲ σᾶς μπαρτζολετάρω. (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Καὶ πές μου, ποὺ νὰ κάτζουνε οὐλ' οἱ διαόλοι στή σκούφγια σου... ἦτανε κάζο πενσάτο; (Εὐθὺς πρὸς τὸν Γραμματέα.) Ξήγα το σὺ, μουρέ διάολε, ρωμαϊκά νὰ τὸ καταλάβη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ἐκ προμελέτης.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Καὶ γιὰ νὰ ξέρη κανεὶς ἐτοῦτες οὐλες τῆς λέξεις, πρέπει νάχη ἐκεῖδὸ τὸ μεγάλο βοκαβολάριο τῆς Πίζας, καὶ νὰ προβατῆ μέσα στὶ πγιατίτες τῆς Ἑλλάδας μ' ἓνα βαστάζο κοντά, γιὰ νὰ ξηγάη οὐλα ἐτοῦτα τὰ τέρμινα... (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἐκατάλαβες τώρα;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Νῦν ἔγνων ἄλλ' οὐκ ἦν ἐκ προμελέτης τὸ δράμα, αἰφνίδιον δὲ μάλλον.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἄ ρέστο κ' ἐσὺ, μπιρμπάντε, ποὺ μᾶς ἐσεκάρισες μὲ τῆς ἑλληνικοῦρες σου. (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Πάρτε τον κι αὐτόνε ἄ ρέστο.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Περπάτατε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ποῖ;

1. Πολλοὶ τῶν τοιοῦτων λογιωτάτων δταν ἀπαντήσωσι περιόδον τινα συγγραφῆως δυσνόητον, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσωσιν τὸ πνεῦμα τῆς περιόδου, ἀποδίδουσι ὅτι ὁ συγγραφεὺς σολοικίζει.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Στὴ φυλακὴ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἀκρίτως; ὦμοι μοι! ὦμοι!

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Ἐμβα μέσα.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Σκότος μέγα ἐνταυθοῖ, καὶ ψηλαφητόν...
(Τὸν φυλακίζουσι.)

Σκηνὴ ΣΤ'

(Ὁ Λογιώτατος εἰσερχόμενος εἰς τὴν φυλακὴν ὀδύρεται.)

Ὁ Λογιώτατος μόνος

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἰά... ἰά... ἔπαθον τλάμων... ἔπαθον ἄξι' ὀδυρμῶν... φεῦ! φεῦ! πῶς ἂν ὀλοίμαν;... θανάτῳ κατακλεισάιμαν... ὦμοι μοι, τάλας... ἰού! φεῦ!

Σκηνὴ Ζ'

(Ὁ Ἀνατολίτης ἔσωθεν τῆς φυλακῆς ἀκούει τοὺς ὀδυρμοὺς τοῦ Λογιωτάτου, ἀλλὰ δὲν τὸν διακρίνει εἰς τὸ σκότος κείμενον.)

Ἀνατολίτης καὶ ὁ Λογιώτατος

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ποιὸς εἶναι φωνάζει γιό, γιό, ἔφ, πούφ; (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Σακὶν ἐσὺ εἶσαι, Λογιώτατο;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐί... γιατί κλαῖς γιὰ; γιατί φωνάζεις ὄφ, πούφ;... τί ἔπατες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἀδίκως καὶ ἀκρίτως ὁ τάλας κεκάθειργμαι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄδαμ, ἐσὺ ντὲ ξέρω τί ἄνθρωπο εἶσαι... καὶ χάψι βάνανε σένα, ἡλληνικά μιλάς... ἀκόμα γνῶσι ντὲν ἔβαλες. Μίλα ρωμαϊκά πριά, ὡς πότε ἡλληνικά, ἡλληνικά;... τί ἔπατες λέω; ντὲν ἀκούς;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἀδίκως ἐφυλακίστην.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐί... ἐσὺ μοναχά; νά, κι ἐμένα ἔβαλε Ἀστυνόμο χάψι, ἄμμα ντὲν κλαίω, ντὲν φωνάζω, ἔφ, πούφ; μὴν κλαῖς... σῶπα πριά, σῶπα! ἔλα παρατύρι κοντά... πάρε καλαμάρι σου, πένα σου,

φείς ἔστιν ὅτε τῷ σολοικισμῷ χρῶνται¹.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Χορόν.) Κι ἀφήτε τον τὸ χριστιανὸ νὰ πῆ, γιαμά... Λέγε, συφορέλια σου, λέγε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Ἐξακολουθεῖ.) Ταῦτα μὲν δὴ σοι ἀληθῶς πέφρακα, σὺ δ' ὁ βούλεσαι ποίησον.

ΧΟΡΟΣ — Δέξου κ' ἓνα χονδρὸν χονδρὸν βαρβαρισμόν.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ἄ κάζο πενσάτο;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐκ οἶδα τὴν τῶν Ἰταλῶν διάλεκτον.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Χορόν.) Ἐτοῦτος εἶναι, γιαμά, ἀπ' ἐκειοὺς τζι λογιωτάτους πού ξηγᾶνε τζι Μηναίους καὶ τζι Ψαρμοὶ τοῦ Δαβί, κι ὅπου ξέρουνε πότε εἶναι τζῆ ἁγίας Ἄγκάτας, καὶ τ' ἁγιου Κούκου... καὶ δὲ γλέπεις ἄλλο, παρὰ μιὰ καλαμάρα σὰν πιθάρι, καὶ μιὰ πένα σὰν τούμπανο... καὶ τ' εἶν' αὐτός; λογιώτατος, γιατί ξέρει νὰ ξηγᾶη τζι Συναξαριστάδες... ναί, μουρέ; στὴ μπῆστι μου, δὲ σᾶς μπαρτζολετάρω. (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Καὶ πές μου, πού νὰ κάτζουνε οὐλ' οἱ διαόλοι στὴ σκούφγια σου... ἦτανε κάζο πενσάτο; (Εὐθὺς πρὸς τὸν Γραμματέα.) Ξήγα το σὺ, μουρέ διάολε, ρωμαῖκα νὰ τὸ καταλάβῃ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ — Ἐκ προμελέτης.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Καὶ γιὰ νὰ ξέρη κανεὶς ἐτοῦτες οὐλές τζι λέξεις, πρέπει νᾶχη ἐκειὸ τὸ μεγάλο βοκαβολάριο τζῆ Πίζας, καὶ νὰ προβατῆ μέσα στζι πγιατζες τζῆ Ἑλλάδας μ' ἓνα βαστάζο κοντά, γιὰ νὰ ξηγᾶη οὐλα ἐτοῦτα τὰ τέρμινα... (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἐκατάλαβες τώρα;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Νῦν ἔγνων· ἀλλ' οὐκ ἦν ἐκ προμελέτης τὸ δρᾶμα, αἰφνίδιον δὲ μάλλον.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Ἄ ρέστο κ' ἐσὺ, μπιρμπάντε, πού μᾶς ἐσεκάρισες μὲ τζι ἑλληνοκουρες σου. (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Πάρτε τον κι αὐτόνε ἄ ρέστο.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Περπάτειε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ποῖ;

1. Πολλοὶ τῶν τοιοῦτων λογιωτάτων δταν ἀπαντήσωσι περιόδον τινα συγγραφῆς δυσνόητον, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐννοήσουν τὸ πνεῦμα τῆς περιόδου, ἀποδίδουν ὅτι ὁ συγγραφεὺς σολοικίζει.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Στὴ φυλακὴ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἄκρίτως; ὦμοι μοι! ὦμοι!

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Ἐμβα μέσα.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Σκότος μέγα ἐνταυθοί, καὶ ψηλαφητόν...
(Τὸν φυλακίζουν.)

Σκηνὴ ΣΤ'

(Ὁ Λογιώτατος εἰσερχόμενος εἰς τὴν φυλακὴν ὀδύρεται.)

Ὁ Λογιώτατος μόνος

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἰώ... ἰώ... ἔπαθον τλάμων... ἔπαθον ἄξι' ὀδυρμῶν... φεῦ! φεῦ! πῶς ἂν ὀλοίμαν;... θανάτῳ κατακλεισαιμαν... ὦμοι μοι, τάλας... ἰού! φεῦ!

Σκηνὴ Ζ'

(Ὁ Ἀνατολίτης ἔσωθεν τῆς φυλακῆς ἀκούει τοὺς ὀδυρμούς τοῦ Λογιωτάτου, ἀλλὰ δὲν τὸν διακρίνει εἰς τὸ σκότος κείμενον.)

Ἀνατολίτης καὶ ὁ Λογιώτατος

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ποιὸς εἶναι φωνάζει γιό, γιό, ἔφ, πούφ; (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Σακὶν ἐσὺ εἶσαι, Λογιώτατο;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐί... γιατί κλαῖς γιὰ; γιατί φωνάζεις ὄφ, πούφ;... τί ἔπατες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἀδίκως καὶ ἀκρίτως ὁ τάλας κεκάθειργμαι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄδαμ, ἐσὺ ντὲ ξέρω τί ἄνθρωπο εἶσαι... καὶ χάψι βάνανε σένα, ἡλληνικά μιλᾶς... ἀκόμα γνῶσι ντὲν ἔβαλες. Μίλα ρωμαῖκα πγιά, ὅς πότε ἡλληνικά, ἡλληνικά;... τί ἔπατες λέω; ντὲν ἀκοῦς;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἀδίκως ἐφυλακίσθην.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐί... ἐσὺ μοναχά; νά, κι ἐμένα ἔβαλε Ἀστυνόμο χάψι, ἄμμα ντὲν κλαίω, ντὲν φωνάζω, ἔφ, πούφ· μὴν κλαῖς... σῶπα πγιά, σῶπα· ἔλα παρατύρι κοντά... πάρε καλαμάρι σου, πένα σου,

γράψε αναφορά στο κύριο Ντιοικητή, φίλο μου είναι, να βγάλει απ' τη χάση... άιντε, κάμε γλίγωρα να στείλουμε...

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Εδ έχει.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Έβ μέβ, άφστο για... γράψε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Γράφει την αναφοράν έλληνιστί. Προς τον Άνατολίτην.) Γέγραφα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Έγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ναι.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Άι, χωϊράτ όγλου χωϊράτη! ναίσκε ντέ λές, μόνε ναί; Ντιάβαστο τώρα ν' άκούσω.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Αναγινώσκει την αναφοράν.)

Έκλαμπρότατε, ένδοξότατε, υπερένδοξε Κύριε!

Εδθουμόντων ήμών τήμερον την της Έλλάδος παλιγγενεσίαν έν τή έδωδιμολεσχοποικιλοβρωματοπωλείφ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ιστέκα, ιστέκα... τούτο ούλο ένα λόγος είναι;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Μία λέξις.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Έι! ύστερα;... τούτο είναι ντεκαπέντε πήχες... άιντε να δγιουμε... λέγε παρακάτου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Αναγινώσκει.) Και μεταξύ έσθιοπινονταδοντορχουμενουφραινομένων.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βάι, βάι, βάι!.. πώς τ' όβγανες απ' τ' στόμα σου! τούτο άρτικ είναι σωστό εκατό πήχες.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Σίγα. (Αναγινώσκει.) Άφνω ό Άλβανός μετά του Κρητός έμαχεσάτην.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ποιό χέστηκε; άιντε να δγιουμε τί τ' άκόμα!

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Αναγινώσκει.) Και για ό Κρης τους διας κουράδια καλών, ό δ' Άλβανός τ' ό σκώρ έννοών τουμπαλιν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Άρτικ κανένας τούμπα ντέν έκαμε... χαλταρίζεις.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Αναγινώσκει.) Και τούτου γ' ένεκα μαχεσαμένων.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Άνταμ, κανένα ντέ χέστηκε, ίνέματα μη γράφης' ντροπής είναι, μπρέ.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Σίγα, κάθαρμα!... (Αναγινώσκει.) Άναστάς ό Άλβανός, έκτανε τον Κρητα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Άρβανίτη όνομα, Άναστάση λέανε;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Παύσε. (Αναγινώσκει.) Τσιγαρουν συλλαβών ό Άστυνόμος τους άθώους ήμάς, καθείρξε, μηδέν δεινόν εργασαμένους' προσπίπτομεν ούν εκλιπαρουντες την όμετέραν πανεκλαμπροένδοξότητα, όπως διατάζετε την εκ της είρκτης ήμών έξοδον, ίνα ή σου τ' όνομα δοξαζόμενον, και τ' ό μέγα έλεος έν τοίς πέρασιν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βάι, κιοπόγλου, βάι... βάι, ήτ όγλου! έτζι γράφουνε αναφορά; Έσ' τροπάρι έγραψες, μέγα έλεος, υπερένδοξε, κατά ένα λόγο εκατό πήχες έγραψες, άντρωπο χέστηκε έγραψες, Άρβανίτη Άναστάση λέανε έγραψες, λοής κοπής πράματα έγραψες, κρίμαστο, κρίμαστο... έγώ τάρρεψα έσ' Λογιώτατο άντρωπο είσαι, γράμματα ίξέρεις είπα, έβανα να κάμης αναφορά... άμμα πισμάνεψα. Σκίστο, σκίστο... πάρε άλλο χαρτί να γράψης αναφορά... άμμα έγώ να λέω, και σ' να γράψης. Τ' άκουσες, μπόκογλου;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Τί δέ μέλλω γράφειν;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Υπαγορεύει τον Λογιώτατον.) Εδγενέστατε κύριε Ντιοικητή... (Προς τον Λογιώτατον.) Τί έγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Εδγενέστατε κύριε Διοικητή.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ντιοικητή... άφεριμ! (Υπαγορεύει.) Λευτερία ήρτε μάταμε, μισέ Μπαστιά λοκάντα πήγαμε, φάγαμε, ίπγιαμε, Άρβανίτη μέτυσε... (Προς τον Λογιώτατον.) Τί έγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Άρβανίτη μέτυσε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Μέτυσε... άφεριμ! είδες; ιστέ, τώρα γίνεται αναφορά... (Υπαγορεύει.) Κηρτικό είπε Άρβανίτη, τιμή στα μούτζουνά σου, κουράδια, Άρβανίτη είπε να φής έσύ... (Προς τον Λογιώτατον.) Τί έγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Να φής έσύ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Να φής έσύ... άφεριμ! Κουράδια μουράδια λέοντας και καυγαλαστίζοντας — άρτικ τώρα κ' έγώ να π'ω καμπόσα ήλληνικά— πιστόλα Άρβανίτη τραβήξοντας, Κηρτικό άπάνου σφίζοντας, Κηρτικό χτυπήσοντας, Άρβανίτη έφυγε... (Προς τον Λογιώτατον.) Τί έγραψες;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Άρβανίτη έφυγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Έφυγε... π'ερ όλ. Ιστέ, αναφορά με τα σάρτια της σουμπτρουλούδικη. Γράψε. (Υπαγορεύει.) Τώρα Άστυνόμο

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Τὸν φέρουν.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Κύπριον.) Ἦ ὄνομά σου;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Σολομός.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ἄλλος διάολος ἐτοῦτος. (Πρὸς τὸν Κύπριον.) Μὰ κ' εἶσαι στοκοφίσι; κι ἀπὲ ποῦ εἶσαι;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Ἀπὲ τὴν Τζόπρον εἶμαι.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ πὲς μου δὰ ἐσύ, πῶς ἐγίνηκε ὁ λαβωμὸς τοῦ Κρητικοῦ;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Οἱ Κρητιτζοὶ μιλοῦσιν τα λωὰ καὶ τὶς κουδέλλες λέσιν τες κουράδια, κ' εἶπεν ὁ Κρητικὸς τ' Ἀρβανίτην, ἔφαες τὰ κουράδια, τὶς κουδέλλες, τ' ἀρνιὰν ποῦ λέσιν στὸν τόπο μας, κι Ἀρβανίτης εἶπε του νὰ τὰ φάης ἐσύ, καὶ πήκασιν καλαπαλίκιν... κι Ἀρβανίτης ἔρριξε τὸ πιστόλλιν του, καὶ χτύπησεν τὸ Κρητικὸ στὸ χέριν, καὶ γίνηκε πανναδριν... Εἶπα τους νὰ τὸν γιαιτρέψω ἐγὼ, κι ἦσα λαμπρὸν στὴ φουκοῦν, γιὰ νὰ κάμω ἀμπλαστρο ν' ἀλλεῖψω τὸ γιαιράν του...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Κι αὐτὸς ἄλλα μὲ λέγει, κοδέλλες καὶ ἀμπλαστρα καὶ λαμπρόν... καὶ ποῦ νὰ καταλάβῃ κανεὶς ἐτοῦτες τζὶ λέξεις ποῦ τοῦ σαρτάρει τὸ τζερβέλλο του... ἄς εἶναι δά... (Πρὸς τὸν Κύπριον.) Τί τέχνη κάμεις, μουρέ;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Εἶμαι γιαιτρός, καὶ διαάζζω καὶ τὴ Σολομωνική...

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, διάολε... καὶ ξέρεις, μουρέ, νὰ κιαμάρης καὶ τζὶ διάολους, καὶ δὲ σοῦ τῶπανε, μουρέ, οἱ διάολοι, δὲ σοῦ τῶπανε τὸ κάζο τοῦτο; Νά καὶ σὺ ἕνα φάσκελλο στὴ Σολομωνική σου!... Λέγε μου, γιαιμά, ἦτανε κάζο πεγσάτο;

ΚΥΠΡΙΟΣ — Δὲ ξέρω φράντζικα... κ' ἐσεῖς οἱ Φράντζιοι, ἐκατάλαες, εἴστεν λωοὶ ἀνθρώποι, καὶ λωὰ λέτεν τα κ' ἐσεῖς τὰ λότια σας, καὶ δὲν σὰς καταλααίνει κανεὶς.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Πάρτε τόνε κι αὐτόνε ἄ ρέστο. (Πρὸς τὸν Κύπριον.) Ἄ ρέστο κι ἐσύ, διαόλου Σολομῶ, στοκοφίσι...

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Τὸν φυλακίζουν.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Χορόν.) Μουρ' ἀκοῦτε, γιαιμά, στὴ μπῆστι σας, Σολομῶ ὄνομα; Ναι, μουρέ, νὰ μὲ σκοτώσουνε, πρώτη βολὰ τ' ἀκουσα, καλότυχε, ἀκόμα τί θ' ἀκούση κανεὶς;

Σκηνὴ IB'

Ὁ Ἀστυνόμος μόνος

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ἄπ' οὐλες ἐτοῦτες τζὶ ἐξάμινες δὲν εὐγάλα τίβοτζι, ἂν εἶναι κάζο πενσάτο... πρέπει νὰ κάμω καὶ τζὶ ἄλλες... κι ὅ,τι διάολο βγάλω, νάτονε ραπορτάρω στὴ Διοίκησι, κι ἄς κάμ' ὅ,τι θέλει... τὸ ραπόρτο μου θὰ γένει ρεντίκολλο, γιαιτὶ θε ν' ἄναι οὐλο κογιοναρίες γιομάτο...

Σκηνὴ II'

(Ὁ Ἀστυνόμος ἐξετάζει τὸν Χίον.)

Ἀστυνόμος, Χίος καὶ οἱ Στρατιῶται

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Φέρτε μ' ἐκειόνε τὸν ἄλλο.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — (Τὸν παρουσιάζουν.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Πρὸς τὸν Χίον.) Ἦ ὄνομά σου;

ΧΙΟΣ — Μπουρλῆς Βοῦρος.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ὅρσε, διάολε, κι ἄλλο ὄνομα... σ' ἀρέσει; (Πρὸς τὸν Χίον.) Καὶ ποῦθε εἶσαι;

ΧΙΟΣ — Χιώτης, νὰ σὰς χαρῶ.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ τί τέχνη κάμεις;

ΧΙΟΣ — Σεκερτζῆς.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ τ' εἶναι, γιαιμά, αὐτὸ τὸ σεκερτζῆς;

ΧΙΟΣ — Φτιάνω, νὰ σὰς χαρῶ, ροδοζάχαρες, κόντιτα, χαρβάδες χιώτικους, κι ἄλλα λογιῶν τῶ λογιῶ γλυκά.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Καὶ πὲς δά, κακόρικοε, ποῦσαι κομφετιέρης. Καὶ πῶς ἐγίνηκε ὁ λαβωμὸς τοῦ Κρητικοῦ;

ΧΙΟΣ — Νὰ σὰς χαρῶ, ἐν ἰξέρω τίποτις; κι ἐγὼ κοιμούμουνε, κ' ἦγλεπα στ' ὄνειρό μου ποῦ μπλεχτήκανε μὲ τὸν Ἀρβανίτη ὁ Κρητικὸς... ἄκουσα πιταοῦ καὶ τὸ βρόντο τοῦ πιστολιοῦ, μὰ ἴντα νὰ κάμω, νὰ σὰς χαρῶ, ποῦ γλυκοκοιμούμουνε.

Σκηνή Γ'

(*Ὁ Λογιώτατος μὴ ἔχων χρήματα συλλογίζεται διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ μεριδίου του.*)

Λογιώτατος καὶ ὁ Ἀνατολίτης

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ἐγὼ δὲ πῶς ἂν τὸν ἔρανον ἀποτίσαιμι, ἀργύριον μὴ ἔχων; φεῦ!

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ὅταν Λογιώτατε, τί συλλογιέσαι καὶ μουρμουρίζεις;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Πῶς ἀποτίσω τὸν ἔρανον μὴ ἔχων ἀργύρια, τοῦτο δὴ σκεπτόμενος τυγχάνω.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄ! Κατάλαβα... Ντὲν ἔχεις παράντες νὰ πλερώσης τὸ μερτικό σου;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ναι μὴν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἄμὲ τί ἔχεις, γιὰ;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Βίβλους.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Βλιβλία; κιτάπια;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Καὶ τί λογιῶ βλιβλία ἔχεις;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Δημοσθένην, Ἴσοκράτην, Θεουκυδίδην καὶ λοιπούς.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐγὼ σουκράτη μουκράτη, κιντίντι μιντίντι ντὲ παίρνω, αἶ Βασίλη κιτάπι ἔχεις;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐχω καὶ τοῦτον.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἰστέ, αὐτόνα τὸν παίρνω, μερτικό σου ἐγὼ πλερώνω, μὴ συλλογιέσαι. (Καθ' ἑαυτόν.) Ζάβαλη Λογιώτατο παρᾶ ντὲν ἔχει. Τοῦτοι λογιώτατοι, καϊμένοι, οὐλοὶ φτωχοὶ εἶναι. Κρίμαστο κακόμοιρο! τί νὰ κάμω; νὰ ντώσω ἀρτίκ... ψυχικό εἶναι.

Σκηνή Δ'

Ὁ Ἀνατολίτης μόνος

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ἄμμα καλοῦπι!... Ἄρτίκ τόσο

γένεται;... Λοκάντατζης! τί καρτερεῖς πγιά; φτηνά γλυτώσαμε· ἀλλοιώτικα ντὲ γένεται· στοῦ κεφάλι ντὲ βγαίνει... Σοῦλφι τὰ κάμουμε τὰ μισά... Ἐγὼ τέτοιο πρᾶμα ποτέ μου ντὲν ἔκαμα. Πισμάνεψα, ἄμμα τί νὰ κάμω τώρα... Ἄς κουρευέται πγιά... Ἀστυνόμο ντὲ φάνηκε, σφίχτηκα, ντιαταγή ντὲ βγήκε· βράντιασε, σκοτεινιάζει· ἐντῶ τὰ κοιμητοῦμε, τζαρὲς ντὲν εἶναι... Ἄς πγιά ἓνα τζιμποῦκι ἀκόμα.

(Καπνίζει)

Σκηνή Ε'

(*Ἀστυνομικὸν κατάστημα μὲ τὸ γραφεῖον του.*)

Ἀστυνόμος μόνος, ἀκουμβισμένος εἰς τὴν τράπεζαν.)

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.) Ὑστερα ἀπ' οὐλες ἐτοῦτες τζι ἐζάμινες πῶκαμα, τίβοτζι δὲν εὔγαλα, ἔστειλα καὶ τζι μπιστεμένοι μου στρατιῶτες, γιὰ νὰ τζερκάρουνε ἐκειὸν τὸ διαολολιάπη, καὶ κανεῖς δὲν ἐφάνηκε· ὀρπίζω νὰ κάμουνε δουλειά, γιὰτ' εἶναι διαόλου κάρτζες... νὸν ζε ντούπιο, θὰ τότε πγιάσουνε τὸ Λιάπη... Κι ἀμὰ ἐγὼ ἰν τάντο πρέπει νὰ κάμω τ' ἄττα μου καὶ τὰ ραπόρτα μου στή Διοίκησι καὶ νὰ μὴ μορογάρω... Αὐτὰ τὰ ὀφφίτζια αὐτὲς τζι σκοτούρες ἔχουνε... καὶ γιὰ μικρὰ πράματα ξεπέφτει τ' ὄνὸρ τ' ἀθρώπου... Ποῦ νάναὶ ὁ Γραμματικός μου; (Φωνάζει.) Γραμματικέ! (Καθ' ἑαυτόν.) Κι αὐτὸς ὁ διάολος δὲ ξέρω ποῦ προβατεῖ... Τί κακὸ εἶναι νὰ μὴ ξέρη κανεῖς νὰ γράφη μοναχὸς του... Ὅρσε τώρα· κι ἀμ' ἂν ἔχω ὄλη τὴν κάουζα στοῦ νοῦ μου, κι ὁ διάολος δὲ ξέρω ποῦ τρέχει... (Φωνάζει.) Γραμματικέ! (Καθ' ἑαυτόν.) Ξαφνικό νὰ σοῦρτη, μπιλλιάρδο θὰ παίζ' ὁ κανάγιας, ἢ σὲ καμμιά ἀπ' ἐκειῆς τζι παστρικὲς θὲ νάναὶ.

Σκηνή ΣΤ'

(*Ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἀστυνόμου εἰσέρχεται ἰδρωμένος, κάθεται εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ μ' ἐν μανδῆλι βρεγμένον ἀπὸ λεβάντα στεγνώνει τὸν ἰδρῶτα του.*)

Ἀστυνόμος καὶ ὁ Γραμματεὺς

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — ὦ, ντζόγια μου, μυρουδιές! ὦ, μάγια μου, μου-

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — "Εί! τώρα τίποτα ζάμινα μάμινα, φόρτο φοῦρτο, ἄρτικ ντέν ἔχει;

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — "Άμε πιά καλλιὰ σου, Χαντζή παλιότουρκα, πού μου σεκάρισες τὸ τζεβέλλο. (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Σύρε κ' ἐσὺ νὰ ξηγᾷς τζι Συναξαριστάδες σου. (Πρὸς τοὺς ἄλλους) "Άμέτε κ' ἐσεῖς, πού μου τρυπήσετε τὸ κεφάλι πᾶσα ἕνας μὲ τζι λέξεις του, κι ὅπου θὰ γλέπω ἀπ' ἐσᾶς, θὰ φεύγω δέκα μίλλια ἀλάργου.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — "Εμεῖς τώρα γλυτώσαμε, τώρα τὰ γλεντίσουμε.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — "Από μὲν ἀλάργου, κι ὅ,τι διάολο θέλετε, κάμετε. Καὶ πού θὰ πᾶτε;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — "Άνθρωπος ἀπ' ἐκεῖ πού πέσει, σηκώνεται. Μισὲ Μπαστιᾶ λοκάντα πέσαμε, ἀπ' ἐκεῖ τὰ σηκωτοῦμε.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — Ναί, μουρέ!... (Πρὸς τοὺς Στρατιώτας.) Πάντε νὰ ξεσιντζιλλάρετε τὴ λοκάντα... (Καθ' ἑαυτόν.) Μ' οὔφυγε ἀφ' τὴ μεμόρια.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ — Ντελόγκ', ἀφέντη.

(Ἄναχωροῦν ὅλοι.)

Σκηνὴ ΙΓ'

(Εἰσέρχονται ὅλοι εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ μισὲ Μπαστιᾶ, καὶ εὐθυμοῦν ἐκ νέου.)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Φωνάζων.) Τραπέζι, φαγιά, κρασιά, ὅλο τὸ μάλι μου τὰ ξοντιάσω· αὐτὸ ζεῦκι ἀποῦ μένα εἶναι· πορτζόνε μορτζόνε, πέταξε μέταξε ντέν ἔχει· φαῖ μπόλικο τέλω, κρασί ὅσο πάει, κεμπάπια, πιάφια, καταΐφια, μπουρέκια σάν τὸ παπουτζι μου μὲ τὸ πολὺ βούτουρο, π' ὄτρωγε μιὰ φορά Ἰμάμης μας, κ' ἔτρεχε σιριλ σιριλ ἀπ' τὰ γένεια του· τέλω νταλάκ ντολμασί κάτα ἕνα νὰ μοιάζη σὰ χάρις οὐρὰ ποντικό, ὅλο ψιλολογία, κουκουνάργια καὶ σταπίδες γιομάτο νὰ εἶναι· καὶ σαλάτα καρναμπιτ κοτζανλαρί, καὶ χαλβᾶ. Μισὲ Μπαστιᾶ, νὰ σὲ δγιῶ! ἀπὲ τοῦτα οὔλα νὰ ντοναντίσης τὸ σοφρᾶ, νὰ χορταίνη μάτι ἀνθρώπου· ἀλὰ Φράγκα, ψεύτικα πράματα, ντέ τέλω· παράντες μὴ φοβᾶσαι· ὅσα πᾶνε, ἄς πᾶνε.

Σκηνὴ ΙΔ'

(Ὁ Ξενοδόχος ἐτοιμάζει ὄλα κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἄνατολίτου.)

Ξενοδόχος καὶ ὁ Ἄνατολίτης

ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ — "Όσα μου παραγγείλετεν ἄματις, μισὲ Χαντζή μου, ὄλα εἶν' ὄτοιμα, καὶ κοπγιάστενε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — "Όχ, ὦχ, ὦχ! νὰ τραπέζι, νὰ φαγιά, σάν πασ-σᾶ!... Ἄρτικ ὅποιος φάει ἀπὲ τοῦτα, ψυχὴ του Παράντεισο παγαί-νει χορτάτη. "Εμεν φάτε ὅσο μπορεῖτε· ἄιντε, κάτζετε τώρα.

(Κάθονται ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν.)

Σκηνὴ ΙΕ'

Ἄνατολίτης, ὁ Χίος καὶ ὁ Λογιώτατος

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — "Εἰ! τώρα νὰ μὴ μαλώσουμε· νὰ φᾶμε καὶ νὰ πγιοῦ-με. Ἄρβανίτη νὰ μὴ ντώσουμε πολὺ κρασί. (Πρὸς τὸν Χίον.) Ἡ εὐγε-νία σου σὰ μετύσης, τζάκισε ποτήργια, πγιάτα, ἐγὼ πλερώνω. (Παίρνει ἕνα κομμάτι μπουρέκι, καὶ τὸ προσφέρει εἰς τὸ στόμα τοῦ Λογιωτά-του.) Λογιώτατε, ἄνοιξε στόμα σου.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐ χωρεῖ τῷ στόματι μου.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ντέ, κιοπόγλου, χωρεῖ ντέ χωρεῖ, ἐγὼ τὰ τὸ χῶσω... Ἄνοιξε στόμα σου, λέω.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἰδού.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἰντοῦ μιντοῦ ντέν ἔχει... κατάπγιε το. (Γελᾷ.) Χά, χά, χά, χά!

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὐχ ἐκὼν μὲν, καταπίω δέ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Κάτι πράματα εἶναι πού τὰ λένε στὸ Φανάρι στί-χος, πολὺ μ' ἄρέσουνε, ντέ λέμε καμπόσα; Ξέρεις Λογιώτατε;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ἐγωγε.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Οὔλο ἀπ' ἐκεῖνα νὰ μιλοῦμε· εἶναι ψιλολογία.

ΧΙΟΣ — Καὶ ξέρετεν ἄματις;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ντέ ξέρω· ἄμμα τὸ ὕστερνὸ τεργιάζω.

ΧΙΟΣ — Ἴντα καλά π' οὐναι! Σάν μιλω̄ ἔτσι, νά χαρῶ τὸν πάη μου, θαρρῶ πῶς κλώθω.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Λέγε νά δγιῶ.

Σκηὴ ἸΣΤ'

(Ὅμιλοῦν διὰ στίχων ὁ δὲ Ἀνατολίτης λέγει τὸ τέλος ἐκάστου διστίχου.)

Ὅλοι

ΧΙΟΣ —

Τοῦ Λοκαντιέρη τὸ κρασι τίποτις ἔν ἀχρίζει,
ἔν εἶν' ἀφ' τὸ πολὺ καλό,

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ —

κεφάλι μου ζαλίζει.

ΧΙΟΣ —

Πρέπει νά τότε κράζουμε γιὰ νά μᾶς τὸ ἀλλάξη,
γιατὶ θὰ τὸν πληρώσουμε,

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ —

ἢ χῆνα τὰ πετάξη.

ΧΙΟΣ — Ἐν ἑτέργιαξεν.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Ἐσὺ τὸ ὑστερνὸ κύτταζε.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ —

Οὐκ ἔστιν οὕτως, ὦ λωστοί, τοῦ στιχουργεῖν ὁ τρόπος,
τὸ ὁμοιοκατάληκτον

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ —

ἐχάλασεν ὁ τόπος.

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Συνεχέθη.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — Εἶπες τρόπος, εἶπα τόπος, τέργιαξε.

ΧΙΟΣ —

Καλέ, διαβόντρου Κρητικέ, ἔ λές κ' ἔσὺ κανένα;

ΚΡΗΣ — Καὶ δὲν κατέχω κιὰ ὀλιᾶς,

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ — (Παίρνων ἓνα κομμάτι μπουρέκι.)

τά φάγω κι ἄλλο ἓνα.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ —

Αὐτὸ τὸ γλέντι εἶν' καλό, τζακώματα δὲν ἔχει,

ΚΡΗΣ —

Καὶ ποῦρι δὲν τὰ ἤθελα, ὁ θιὸς ποῦ τὸ κατέχει.

ΚΥΠΡΙΟΣ — (Καθ' ἑαυτόν.)

Σάν τὰ τραγούδια λέσιν τα αὐτοὶ τὰ μιλητά τους,
Φοοῦμαι νά μὴν πῶ λωᾶ,

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ —

τ' ἄκουσα, τάτους μάτους.

(Καθ' ἑαυτόν.) Καλὰ τεργιαζῶ τὰ ὑστερνά... Ἄρτικ Φανάρι κόπηκα
κ' ἐγώ, στίχος, ἡλληνικά, οὐλα τ' ἄματα. (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.)
Ντὲ μὲ ματαίνης καμπόσα ἡλληνικά;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ —

Καὶ μάλα γε! διδάξω σε ἑλληνιστι
καὶ γράφειν καὶ λέγειν

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ —

μὲ τὴ ζάχαρη νά τρώγω τὸ πιλάφι.

(Πρὸς τὸν Λογιώτατον.)

Ἐέρω κ' ἐγὼ ἡλληνικά, τέλεις νά πῶ καμπόσα;

Ἐεβερεδές, καθαρά,

(Στάσου νά συλλογιστῶ κομμάτι· γιατί ντουβᾶρι ἦρτε μπροστά μου.)

Ἄ! τὸ ἡῦρα...

κατήργια πεντακόσια.

ΧΙΟΣ — (Πρὸς τὸν Λογιώτατον.) Καλὲ σεῖς! θέτεν νά σᾶς πῶ κ' ἐγὼ
λιανικά;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Ναί.

ΧΙΟΣ —

Σέντε, μέντε, κουντουσέντε,
καὶ τῶν ἄλλωνῶν μισέντε,

ξέρτεν Ἴντα θὰ πῆ;

ΛΟΓΙΩΤΑΤΟΣ — Οὔ.

ΧΙΟΣ — Οὔ σας! κι ὁ μισὲ Περῆς ἀντάμα.

ΑΛΒΑΝΟΣ —

Πῶ νὰ τὸ λέγω, πρᾶ, κ' ἐγὼ ψῦχα αὐτὸ τὸ στίχο,
ποῦ τὰ κρικόνια μάθαινα...

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ —

γιὰ νὰ πηδᾶς τὸν τοῖχο.

ΑΣΤΥΝΟΜΟΣ — (Εἰσέρχεται εἰς τὸ συμπόσιον.)

ᾠ, ντζόγια, μὲ τζι στίχοι σας καὶ τζι ἑλληνοκυβερ.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΣ —

*Αφήσαμε τὸ γλέντι μας, καὶ βρήκαμε σκοτοῦρες.

ΧΙΟΣ — Ἄς πιούμενε, διαβόντρου γυιοί, ἄς πιούμενε... Ἐ βίβα!

ΟΛΟΙ — Γεμίστε τὰ ποτήρια σας νὰ πιῶμε ὄλοι... Βίβα! (Πίνουν ὄλοι).

ΧΟΡΟΣ — (Χειροκροτεῖ.)

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΣ

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

*Αβερτήρανε: εἰδοποίησαν
ἀδαλέτι: μεγαλοπρέπεια, εὐθυμία
ἄδαμ: ἄνθρωπε
ἀδιλίτο κριμινάλε: ἐγκληματῖαι
ἀ κάζο πενσάτο: ἐκ προμελέτης
ἀκουζάρω: καταμηνύσω
ἀκροτζεριστη: ἐννοήση
ἀλάργου: μακρὰν
ἀλέμ: ἴσως, ἐνδέχεται
ἀλλὰ μελιὰ βερσίν: ὁ Θεὸς κα-
κὸν νὰ τῷ δώση
ἀλλὰχ κερὶμ: ἔχει ὁ Θεὸς
ἀλλὰχ τζιζᾶ βερσίν: κακὸν τι
νὰ τῷ δώση ὁ Θεὸς
ἄμμα: ὄμως
ἀμολλάρουνε: ἀφίσουν
ἀ μόντε: ματαίως
ἀμόρ: τὸν ἔρωτα
ἄμπλαστρο: ἀλοιφήν
ἀουτέντικο: τὸ πρωτότυπον βι-
βλίον τῶν πράξεων
ἄπαρο: ἄλογον
ἀ πάρτε: κατὰ μέρος
ἀ πιὰν ἀ πιάνο: σιγαλὰ σιγαλὰ
ἀπόστα: ἐπίτηδες
Ἄραϊντζή: ἐξερευνητῆς τῶν σα-
ριδίων
ἀ ρέστο: φυλακὴν
ἄρτικ: πλέον
ἄρτικ πιτιούν: ὄλωσ δι' ὄλου
ἄσολουταμέντε: ἀπολύτως
ἄτζαῖπικο: παράξενος
ἄτζαμπα: ἄρά γε
ἄτζιδέντε: αἰφνίδιον

ἄτζιτάρεις: καταδέχεσαι
ἄτζιτάρετε: καταδέχεσθε
ἄττα, τὰ: πράξεις
ἄφεριμ: εὐγε

Βαζγεστιζει: δὲν παύει
βάρδα μπένε: προσέξατε καλῶς
βαστάζον: χαμάλην
βελιγιουνάμ: εὐεργετικὸν
Βένερε, ἦ: ἡ Ἄφροδίτη
βέσσελαμ: τετέλεσται
βλαντζίν: συκῶτι
βοκαβολάριο: λεξικὸν

Γαλλοῦνιν: τζιμποῦκι
γιαβρούμ: μικρὸν μου
γιαγνήσι: λάθος
γιαραλάδισε: ἐπλήγωσε
γιόλαμ: ἄλλως δὲ
γκάουζα: κατηγορία
γκέμ ἀλμάξη: ἀχαλίνωτος
γκιούτζ μελιὰ: μετὰ βίας

Δεδίμ: εἶπα
δελὶ ζιρζόπ: τρελὲ
δι πρίμα κλάσε: τῆς πρώτης τά-
ξεως
δισπρετζάρω: καταφρονῶ
δουδοῦμ: εἶδος ψιττακοῦ
δουζδισμένα: θεμένα ἐν τάξει
δούπιο: ἀμφιβολία

*Ἐζάμινα: ἐξέτασιν
ἐζαμινάρω: ἐξετάσω